

ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄
Τριμηνιαίο όργανο
της Αδελφότητας
Αγναντιτών

Γραφεία: Σοφοκλέους 33 - 5ος όροφος - Τ.Κ. 10552 - Τηλ. - Fax: 210-3313.067 - Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2009, Αρ. Φύλλου 166 • www.agnanta.com.gr

ΤΟ ΝΕΟ Δ. Σ. ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΑΣ

Η Γενική - Αρχαιρεσιακή Συνέλευση των μελών της Αδελφότητας Αγναντιτών της Αθήνας, που έγινε την 22-2-2008, εξέλεξε το νέο Δ. Σ. το οποίο συγκροτήθηκε σε Σώμα, ως εξής:
Πρόεδρος: Χρ. Χριστοδούλου
Αντιπρόεδρος: Χαρ. Ζάχος
Γεν. Γραμματέας: Αντωνία Σαλούρου
Ταμίας: Βασ. Κώστας
Ειδικός Γραμματέας: Κων/νος Βρόντος
Μέλη: Γ. Κοτσίνης και Γ. Φίλος
Για τα λοιπά όργανα της Αδελφότητας εξελέγησαν:
Α'. ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:
1) Κων. Ζάραγκας, 2) Ιωαν. Φίλος και 3) Ελένη Κώστα
Β'. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΣΤΗΝ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ:
1) Ευαγγελία Κατέλη, 2) Κων. Παπακίτσος, 3) Χρ. Παπακίτσος, 4) Ιωαν. Φίλος και 5) Χρ. Χριστοδούλου
Γ'. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΣΤΗΝ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΩΝ:
1) Ευαγγελία Κατέλη, 2) Κων. Κατέλης, 3) Κων. Παπακίτσος, 4) Χρ. Παπακίτσος, 5) Ιωαν. Φίλος

Τα Μέλη του Δ. Σ. και τα Μέλη όλων των Οργάνων της Αδελφότητάς μας απευθύνουν πατριωτικό και εγκάρδιο χαιρετισμό προς όλους τους Αγναντίτες. Με την ευκαιρία τούτης της επικοινωνίας, καλούν τους Αγναντίτες της Αθήνας να συνδράμουν την Αδελφότητα στις προσπάθειες που κάνει για το καλό του τόπου μας και όλους, όπου γης, χωριανούς μας να στηρίζουν την Εφημερίδα μας, με όποιον τρόπο μπορεί ο καθένας (συνεργασίες, ανταποκρίσεις, παλιές φωτογραφίες, υποδείξεις κτλ.). Η Εφημερίδα μας, που σε κάθε έκδοση ξεπερνά τα 2.000 φύλλα, αποτελεί λαμπρό προβολέα και άριστο πρεσβευτή του χωριού μας και της περιοχής μας.

Επιτυχής ο ετήσιος χορός μας

Εξαιρετική επιτυχία σημείωσε ο φετινός χορός της Αδελφότητάς μας, που έγινε στις 30-1-2009 στο ευχάριστο και με μεράκι ανακαινισμένο Κέντρο Διασκέδασης «Αγρίμιο» του χωριανού μας κ. Γιάννη Μπαρμπα, στο κέντρο της Αθήνας (Πλατεία Βάθη).

Δόθηκε η ευκαιρία σε υπερδιακόσιους συγχωριανούς μας να σμιθούν, να γλεντήσουν, να τα πουν και να τα πιούν. Ήταν μια από τις σπάνιες ευχάριστες και ξέγνοιαστες συναντήσεις μας, εδώ στην Αθήνα.

Μετά το καλωσόρισμα των μελών και φίλων μας εκ μέρους του Προέδρου της Αδελφότητας κ. Χρ. Χριστοδούλου και το κόψιμο της Πίτας του 2009 και τις ευχές και τις σχετικές ανακοινώσεις (πίτα του Ηπειρώτη στις 8-2-2009 στο Στάδιο Ειρήνης και φιλίας και την Έκθεση Φωτογραφίας του χωριανού μας φωτογράφου Κώστα Μαυροπάνου στις 6 & 7/3-2009 στην αίθουσα της Π.Σ.Ε.), άρχισε το Αγναντικό παραδοσιακό γλέντι που κράτησε ως το πρωί.

Την εκδήλωσή μας τίμησαν με την παρουσία τους:

Ο Δήμαρχος Αγναντιτών κ. Χρ. Χασιάκος, οι Βουλευτές μας κ.κ. Κων. Παπασωζόκος και Δημ. Τσιρώνης, ο πρώην Βουλευτής-Υπουργός κ. Στέφ. Τζουμάκας, η πρώην Βουλευτής κα Β. Καραγιάννη-Αράπη, ο πρώην Δήμαρχος Βλαχερνών κ. Κέφης, ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Τζουμερκιωτών κ. Χρ. Λαναράς, οι Δημοτικοί Σύμβουλοι Αγναντών κ.κ. Π. Μπούρης και Ν. Μπαρμπας και πολλοί Πρόεδροι Αδελφότητων και Συλλόγων.

Ο συντοπίτης μας Υπουργός Υγείας - Βουλευτής Άρτας κ. Γ. Παπαγεωργίου ευρισκόμενος με κυβερνητική αποστολή εκτός Αθηνών, χαιρέτησε την εκδήλωσή μας με θερμή πατριωτική επιστολή, δηλώνοντας συμπαράσταση στο έργο της Αδελφότητάς μας και ευχόμενος επιτυχίες στις προσπάθειές της.

Το προεδρείο της Αδελφότητας. Διακρίνονται από αριστερά: Κων. Βρόντος μέλος, Χαρ. Ζάχος Αντιπρόεδρος, Χρ. Χριστοδούλου Πρόεδρος, Βασ. Κώστας ταμίας

ΑΠΟ ΤΟ ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΜΑΣ ΣΕΝΤΟΥΚΙ

Νοσταλγία και βουβός, αλλά ασίγηστος πόθος, δεμένα μ' ένα απροσμέτρητο σε βάθος συναισθηματικό εθιμικό αποθησαύρισμα, αναμνηστικό στο νου και στην ψυχή μας, με κάποιο απαλό κι ολόγλυκο αναπλαστικό σκίρτημα, ημέρες, ώρες, εικόνες, αναμνήσεις από την αλλοτινή παραδοσιακή γιορταστική ζωή στο χωριό μας κατά τις Αποκριές της Μεγάλης Σαρακοστής.

Αναζητάμε τέτοιες μέρες με ανύσταχη προσδοκία την παλιά χαρά, που ξελαφρώνει την καρδιά, καθώς κυλάει βιαστική και φευγαλέα μαζί με την τρεχάτη ζωή μας στην ασύλευτη και ατάραχη κοίτη του χρόνου. Έτσι η διμορφική θεά των αρχαίων Ελλήνων η ωραία «Μνημοσύνη», ή ξανθή «Αρμονία» μπαίνει στον λαβύρινθο

Γράφει ο
ΜΙΧΑΗΛΗΣ Γ. ΧΑΡΟΣ

του χρόνου κι ελευθερώνει απ' το παραδοσιακό σεντούκι της την ταπεινή κι ολόκαρδη χαρά, για να πετάξει πάνω απ' την πικρή καθημερινότητά μας. Τη χαρά της Αποκριάς. Με την φωτεινή, απλοϊκή, όμως τόσο γραφική αχαμνοσύνη της ασουλούπωτης μεταμφίεσης,

τα μαντίλο-μπουμπουλόματα μικρών και μεγάλων, με τα χοντροκομμένα, αλλά έκαναν αστεία και πειράγματα. Με τις παρέες των προσωποφύλων και τα έξυπνα λογοπαίγνια και καμώματα στους δρόμους. Με τα ευτράπελα και σκωπτικά τραγούδια των μασκαράδων στις γειτονιές και τα κρασυνχτικά χωρατά και χαροκόπια. Οι ολάνοιχτες πόρτες των σπιτιών βροντούσαν κι έτρεμαν απ' τα χτυπήματα των μασκαρεμένων επισκεπτών ως αργά το βράδυ κι ήταν όλοι καλόκαρδοι, καλοπροαίρετοι, καλοδεχούμενοι.

Οι νοικοκυρές, για το καλό του σπιτιού, πρόθυμα πρόσφεραν στους μασκαρεμένους κρασί, κρεατόπιτα ή τυρόπιτα ή γαλατόπιτα, από παχύ γάλα όψιμης γέννας ζωντανών τους, την «κλαστροπιτα» και ακολουθούσαν χοροί, πηδήματα, σπαρταριστά αποκριάτικα πανηγυδίσματα, γανώματα, πειράγματα, γέλια. Μετά το τελετουργικό τους αποκαλύπτονταν, αντάλλαζαν θερμές ευχές και έρευναν για άλλη επίσκεψη, άλλο ξεφάντωμα, φαγοπότι και Διονυσιακό μασκαρομώβι.

Ιδιαίτερα σημαντική, ενδιαφέρουσα και εκλεκτική ήταν η παράσταση που οργάνωνε παρ'είναι χωριανός και παρούσαζε το απομεινίδιο της Τυρινής.

Συνέχεια στη σελίδα 10

Η ΒΡΑΒΕΥΣΗ του κ. Ιωάννη Χριστοδ. Φλούδα

Η Αδελφότητά μας, στα πλαίσια των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης των Μελών της που πραγματοποιήθηκε την 22-2-2009 στα Γραφεία της, βράβευσε τον Κύριον **Ιωάννη Χριστόδ. Φλούδα**, Δικηγόρο Αθηνών και Επίτιμο Γεν. Διευθυντή της Βουλής των Ελλήνων, για τις παντοειδείς υπηρεσίες του προς

Ο κ. Ιωάννης Φλούδας ενώ παραλαμβάνει την τιμητική πλακέτα από τον Πρόεδρο κ. Χρ. Χριστοδούλου

την Αδελφότητά μας κατά τα τελευταία πενήντα, και πλῆον, συναντά έτη, που είναι μέλος της. Στο διάστημα αυτό, εκτός από τις υπηρεσίες που ως δικηγόρος προσέφερε αφιλοκερδώς στην Αδελφότητά μας, διέθετε σ' αυτήν, κατά περιόδους ως το 1980, το επαγγελματικό του Γραφείο (Κάνιγγος 12) και ήταν και εξακολουθεί να είναι μόνιμος αρωγός και συμπαράστατης των Δ. Σ. σε όλες τις καλές προσπάθειές τους για την προβολή του τόπου μας και του πολιτισμού μας.

Για την προσωπικότητα και την εν γένει προσφορά του βραβεύθης μίλησε ο Χρήστος Αρ. Παπακίτσος.

Ο κ. Φλούδας παραλαμβάνοντας από τον Πρόεδρο της Αδελφότητάς κ. Χρήστο Χριστοδούλου την τι-

Συνέχεια στη σελίδα 8

Ευχόμαστε ό' όλους
τους χωριανούς και φίλους μας
Καλή Ανάσταση
και Χαρούμενο Πάσχα

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΗ

Η Αγγελική Βουνάκη - Καλαθάκη, κόρη της Σοφίας Κολιού - Βουνάκη, στις 24.10.08 έφερε στον κόσμο ένα χαριτωμένο αγοράκι.

- Ο Παναγιώτης Τσαντίης και η Νεκταρία Καθρουλάκη, στις 6 Αυγούστου απέκτησαν ένα χαριτωμένο αγοράκι.

- Στις 24 Φεβρουαρίου 2009, στα Γιάννινα, ο Γεώργιος Αθαν. Μπαζούκας και η σύζυγός του Ελένη Μαλλιάτου απέκτησαν αγοράκι.

Το Δ.Σ. εύχεται να τους ζήσουν.

ΓΑΜΟΙ

Το Σάββατο 20 Σεπτεμβρίου 2008, στον ι.ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Παλαιανής Ιλίου Αττικής, τελέστηκε ο γάμος του Δημητρίου Προδρομίδου του Κων/νου και της χωριανής μας Παρασκευής (Εύης) Φλούδα του Ευαγγέλου. Μετά το γάμο ακολούθησε γλέντι στην αίθουσα δεξιώσεων στο «ΑΠΟΛΙΣ», άλσος Αγίου Δημητρίου Πετρούπολης.

Το Δ.Σ. τους εύχεται να ζήσουν ευτυχισμένοι.

ΘΑΝΑΤΟΙ

• Απεβίωσε στην Αθήνα στις 4.12.08 και κηδεύτηκε την επομένη στην Άγναντα ο Βασίλειος Ρίζος του Κων/νου, ετών 48.

• Απεβίωσε στην Αθήνα στις 20.01.09 και κηδεύτηκε την επομένη στη Μεγάλη Άρτα ο Βασίλειος Κ. Κωστάκης, ετών 75.

• Απεβίωσε στην Άγναντα

στις 12.12.08 και κηδεύτηκε την επομένη η Λαμπρινή Τσιώλη του Κων/νου, ετών 81.

• Απεβίωσε στην Άγναντα στις 18.12.08 και κηδεύτηκε την επομένη ο Ευάγγελος Κοντογεώργος του Γεωργίου, ετών 86.

• Απεβίωσε στα Ιωάννινα στις 23.12.08 και κηδεύτηκε την επομένη στο νεκροταφείο Φράστων ο Αθανάσιος Λιόντος του Χρήστου, ετών 74.

• Απεβίωσε στην Άγναντα στις 9.01.09 και κηδεύτηκε την επομένη στην Άγναντα ο Χρήστος Καπέλης του Ιωάννη, ετών 84.

• Απεβίωσε στην Άγναντα στις 4.3.09 και κηδεύτηκε την επομένη στην Άγναντα η Ανθούλα Καπέλη του Γεωργίου, ετών 84.

• Απεβίωσε στην Άρτα στις 25.2.09 και κηδεύτηκε την επομένη στην Άρτα η Μαρία Κρεμμύνη του Αθανασίου, ετών 99.

• Απεβίωσε στα Ιωάννινα στις 4.3.09 και κηδεύτηκε την επομένη στα Ιωάννινα ο Κων/νος Γεωργονίκος του Βασιλείου, ετών 48.

• Απεβίωσε στην Αθήνα στις 22.01.09 και κηδεύτηκε την επομένη στην Αθήνα η Ανδρονίκη Χ. Φίλου - Μαυρίκου, ετών 65.

• Απεβίωσε και κηδεύτηκε στην Άρτα στις 22.2.09 ο Ιωάννης Γ. Κασαβός, ετών 82.

Νεκρολογίες

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Κ. ΚΩΣΤΑΚΗΣ (1934-2009)

Ο Βασίλης Κωστάκης, ο ακαταμάχητος, ο γενναίος αγωνιστής της ζωής, δεν είναι πλέον ανάμεσά μας!... Την 20η Ιανουαρίου 2009, τον έσπασε καρτέρι ο θάνατος και τον χτύπησε άξαφνα, ύπουλα και καιρία... Μόνο έτσι, με μπαμπεσιά, αρπάξει ο χάρος τους γενναίους...

Ξαν αστροπελέκι από ξάστερο ουρανό μου 'ρθε κατακέφαλα το θλιβερό μαντάτο μέσα από την πνιγμένη στους λυγμούς φωνή της νύφης του... Μα,.... είναι δυνατόν!... Πριν μερικές ημέρες είχαμε τηλεφωνηθεί και ήταν γεμάτος ζωή, γεμάτος αισιοδοξία και ενδιαιρέματα. Ήθελε να συζητά με τις ώρες για το χωριό μας και για τις προσωπικές αναπτυξίες του και να συνεισφέρει με τις εξειδικευμένες γνώσεις και την τεράστια εμπειρία του. Ήταν γεμάτος αγάπη για τον τόπο μας. Την έδειχνε ανέκαθεν πληθωρικά και τη μετουσίωσε σε έργα, ακόμη και σε δύσκολες περιόδους, μέσα από το Δ.Σ. της Αδελφότητας Αγναντιτών της Αθήνας, την οποία λάμπρυνε για πολλά χρόνια από τις θέσεις του Ταμεία και του Αντιπροέδρου της. Η συνεργασία μαζί του ήταν υποδειγματική διδαχή αρετής, πραότητας, εργατικότητας και προσφοράς. Προσωποποιοί-

σε το ήθος, την ακεραιότητα, το μέτρο και την ευαισθησία. Προπάντων ήταν άτεγκτος απέναντι στην αδικία, στην όποια αδικία, στην είχε άλλωστε γευθεί ο ίδιος εξ απαλών ονύχων...

Νήπιο ήταν όταν έκοψαν άδικα και βίαση το νήμα της ζωής του πατέρα του. Παιδάκι ήταν, όταν έκλαψε γοερά τον μεγαλύτερο αδελφό του που έπεσε μαχόμενος, ηρωικά κατά τον κατακτιτών. Και όμως στάθηκε όρθιος, γενναίος, ακατάβλητος, έχοντας ως στήριγμα την στοργή, την ψυχική δύναμη, τη στωικότητα, την αξιάδα και το αδαμάντινο ήθος της χαροκαμένης μάνας του, της Σταθούλας. Οι συμφορές δεν τον γονάτισαν, δεν τον αποθάρρυναν. Αντιθέτως, σφυρηλάτησαν τον χαρακτήρα του και τον ανδρώσαν πιο γρήγορα. Αντιμέτωπος αντρίκια και παλικαριά τη ζωή και την κέρδιζε με θαυμαστή επιτυχία, αξιοπρέπεια και λεβεντιά.

Εργαζόμενος τελείωσε το εξατάξιο Γυμνάσιο Αγνάντων και ήταν από τους καλύτερους μαθητές του. Εργαζόμενος τελείωσε και τις σπουδές του τη Σχολή Υπομηχανικών του Πολυτεχνείου. Σταδιοδρόμος λαμπρός ως υπάλληλος της Πολεοδομίας και ήταν παράδειγμα

εργατικότητας και απόδοσης, ευθυκρισίας και εντιμότητας. Κέρδισε την εκτίμησή και την εμπιστοσύνη των προϊσταμένων του και την αγάπη και το σεβασμό των υφιστάμενων του, αλλά και των πολιτών που προσέφευγαν στην υπηρεσία του. Τον έβλεπαν σαν φίλο και σύμβουλό τους στη νόμιμη προώθηση των αιτημάτων τους. Κανένας δεν έφευγε από το Γραφείο του με παράπονο. Όσοι εκ πλάνης ή εκ συστήματος ζητούσαν παρεκκλίσεις από τη νομιμότητα και το δίκαιο, πειθονταν για το παράλογο των απαιτήσεών τους και αποχωρούσαν ευχαριστημένοι.

Με την καλοκαγαθία και αφοσιωμένη σύζυγό του Ελένη, της οποίας ο προ τριετίας πρόωρος θάνατος της τον συγκλόνισε βαθύτατα, δημιούργησαν και ανέθρεψαν μια πραγματικά ευλογημένη οικογένεια. Ευτύχησαν να έχουν παιδιά και εγγόνια με ήθος, αξιοπρέπεια και ανθρωπιά, με όλα τα προτερήματα που τους εμφύσησαν.

Ο Βασίλης Κωστάκης ήταν λαμπρό παράδειγμα αυτοδημιούργητου ανθρώπου, υποδειγματικού οικογενειάρχη, άριστου υπαλλήλου, πιστού φίλου, τέλειου ανθρώπου. Ενσάρκωνε τον ολοκληρωμένο άνθρωπο, τον απόλυτα πετυχημένο.

Θα λείπει από τα παιδιά του, από τα εγγόνια του, από τους συγγενείς, από τους φίλους του. Θα λείπει από την κοινωνία μας, που μέρα με τη μέρα όλο και πιο πολύ αποψιλώνεται από ανθρώπους του ήθους, της ακεραιότητας, της υπευθυνότητας και της προσφοράς του Βασίλη Κωστάκη...

Για τους οικείους σου, φίλε Βασίλη, που πνίγησαν την οδύνη που το σπαράγματός σου στην αξιοπρέπεια των σιωπηλών δακρύων τους, προσευχόμαστε στο Θεό να τους δίνει ζωή και κουράγιο, αλλά και βάλσαμο και μ' αυτό ν' απαλαίνουν τον πόνο τους, για να μπορούν να σε θυμούνται, να σε θαυμάζουν και να σε ευγνωμονούν. Τους άφησες, άλλωστε, κτήμα οσεί, το αποκλειστικό πρόνομο να είναι περήφανοι για τον σένα και να σεμνώνονται για τον ήθικό και ψυχικό θησαυρό που τους κληροδότησες.

Καλό σου ταξίδι, φαιδιμε φίλε και συνεργάτη Βασίλη. Αναπαύσου «εν σκηναίς δικαίων»... Και άκου,.... να μας περιμένεις.

Χρήστος Αρ. Παπακίτσος

Αν κάποιος δε δει το όνομά του γραμμένο στις συνδρομές, να περιμένει και το επόμενο φύλλο της εφημερίδας. Αν δεν υπάρχει και τότε, ως επικοινωνήσεις με την Αδελφότητα.

Μπλοκ συνδρομών στην Άγναντα υπάρχει στο κατάστημα του Κώστα Κωστούλα, στο καφενείο του Δημητρίου Λεμονιά και στο κατάστημα Γενικό Εμπόριο Αφού Γιαννάκη.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Γ. ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΣ (1922-2008)

Ο θρυλικός ήρωας Λοχίας - Αρχιφυλάκας του μεθοριακού φυλακίου «Σκιπ» του Αργυροχωρίου Φιλιατών, ο άγρυπνος βιγλάτορας των ελληνοαλβανικών συνόρων, ο λεοντόκαρδος

Αγναντίνης, η προσωποποίηση της λεβεντιάς και της γενναιότητας, του καθήκοντος και της φιλοπατρίας, ο Στρατιώτης Βαγγέλης Γ. Κοντογεώργος, δε βρίσκεται πλέον ανάμεσα μας, δε βρίσκεται εδώ στον φαρτάρ, τον προσωρινό, το μίζερο κόσμο μας... Στις 18-12-2008 ανέβηκε στον άθαρτο κόσμο, στον κόσμο των μακρών, αφήνοντας πίσω του μνήμη αγαθή, που κέρδιζε με την τιμιότητα, με το «πύρωμα της ψυχής» και την παλικαριά του. Έγινε θρύλος και τραγούδι που τραγουδιέται ασαμάτητα από τις 24 Ιουνίου 1945 και θα τραγουδιέται για πάντα στην περιοχή των Φιλιατών και στα παραμεθόρια Βορειοηπειρωτικά χωριά. Η παλικαριά του «Κοντογεώργου του λοχία», έγινε έπος, όπως μας πληροφορεί, στο 154/2006 φύλλο της εφημερίδας μας, λαϊκός ποιητής και λαογράφος της περιοχής.

Θυμάμαι πόσο τον θαύμαζα, όταν από 12χρονος τον άκουγα να διηγείται τα πολεμικά κατορθώματα του φυλακίου του, αποσιωπώντας σεμνοπρεπώς τη δική του παλικαριά, για την οποία μιλούσαν και μιλούν όλοι οι άλλοι με δέος και θαυμασμό! Και όταν κάποτε τον ρώτησα γιατί αποφεύγει να αναφέρεται στον εαυτό του, μου είπε: «Εγώ Έλληνας στρατιώτης ήμουν και δεν έκανα τίποτε παραπάνω από το καθήκον μου προς την Πατρίδα. Όλοι το ίδιο έκαναν τότε».

Αυτός ήταν ο Βαγγέλης Κοντογεώργος. Από νέος παλικαρί, πάντοτε γενναίος και θαρραλέος, πάντοτε σεμνός και μετρημένος. Παλικαρία και λεβεντία, με αξιοπρέπεια και θάρρος αντιμετώπιζε από παιδί και ως το τέλος του, όλες τις δοκιμασίες και τις αντιζηλιότητες, προσωπικές και οικογενειακές, που επιφύλαξε και σ' αυτόν η ζωή, όπως, λίγο ως, πολύ, επιφύλασσε σε όλους τους ανθρώπους και ιδίως σε όλους τους Τζουμερκιώτες της γενιάς του.

Συνεπής, πρόσχαρος, φιλόξενος, εργατικός και προπαντός ακεραίος και έντιμος, άφησε στην οικογένειά του πολύτιμη παρακαταθήκη, για την οποία η αφοσιωμένη σύζυγός του Χρυσούλα και τα άξια παιδιά και εγγόνια του,

δικαιούνται να θυμούνται και να προβάλλουν με υπερηφάνεια.

Ας είναι ανάλαφρο και ευλογημένο το χώμα του χωριού μας που τον σκεπάζει και η Μνήμη του ας είναι αιωνία.

Χρήστος Αρ. Παπακίτσος

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΡ. ΛΙΟΝΤΟΣ (1934-2008)

Στις 23-12-2008 έφυγε για πάντα από κοντά μας ένας ακόμη εκλεκτός χωριανός μας. Η Τρυποκόζη, τα Φράστα, τα Άγναντα και τα γύρω χωριά, έγιναν ακόμη πιο φτωχά... Ο Νάσιος Λιόντος, γόνος της παλιάς και μεγάλης οικογένειας των Λιονταίων, της εύφημη γνωστής για την κοινωνική και Εθνική δράση και προσφορά της, υπέκυψε τελικά στο μοιραίο, αφού επί μακρόν αντιμετώπιζε την ασθένειά του με σθένος και εγκαρτέρηση.

Το πέρασμά του από τη ζωή ήταν γι' αυτόν διαρκής πορεία προς το καθήκον, την προσφορά και το χρέος του έναντι της οικογένειάς του, του συντοκισμού του, του χωριού

μας, της κοινωνίας. Εργατικός, υπεύθυνος, ακεραίος, μεγαλόψυχος και κοινωνικός, κέρδισε την εκτίμησή, το σεβασμό και την αγάπη όλων. Ενδιαφερόταν για την πρόοδο και την προκοπή του συντοκισμού του και του χωριού μας και αρκετές φορές προσφέρθηκε να βοηθήσει ενεργά, συμμετέχοντας στα κοινά.

Ήταν άνθρωπος καλοσυνάτος με καλλιεργημένη ψυχή, απ' την οποία ανέβλυζε και η πατροπαράδοτη των Λιονταίων φιλοξενία. Χωριανοί, συγγενείς και φίλοι, αλλά και άνθρωποι στρατοκόποι, έβρισκαν πάντα ανοιχτή και πρόσχαρη την πόρτα του σπιτιού του που μαζί του το ζούσαν με ανθρωπιά και καλωσύνη η άξια γυναίκα του Σοφία και τα αξιόπιστα παιδιά τους.

Εκφράζοντας τα ειλικρινή συλλυπητήριά μας στην οικογένειά του και τους συγγενείς του, προσευχόμαστε στο Θεό, αυτούς μεν να τους ευλογεί και να τους παραγορεύει, εκείνους δε να τον αναπαύει «εν ειρήν».

Χρήστος Αρ. Παπακίτσος

Στις 23-12-2008 απεβίωσε σε ηλικία 74 ετών ο χωριανός μας Αθανάσιος Χρ. Λιόντος. Την επόμενη ημέρα 24-12-08 και κατόπιν επιθυμίας του ιδίου

Συνέχεια στη σελίδα 6

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

1. Στη στήλη «Κοινωνικά» δημοσιεύονται όσα γεγονότα υποπίπτουν στην αντίληψη μας και όσα μας γνωστοποιούν με επιστολές ή FAX οι ενδιαφερόμενοι.
2. Νεκρολογίες και φωτογραφίες των χωριανών μας που απεβίωσαν, δημοσιεύονται μόνο εφόσον μας αποστέλλονται από συγγενείς και φίλους αυτών.

Ευχαριστούμε όλη τα μέλη και μη τα οποία μας δίνουν πληροφορίες και νέα από το χωριό είτε τηλεφωνικώς είτε μέσω fax είτε με επιστολές.

Το Προεδρικό Διάταγμα με το οποίο η περιήχ των Τζουμέρκων ανακηρύσσεται Εθνικό Πάρκο, έχει ήδη υπογραφεί. Για τη σημασία του έχουμε γράψει παλαιότερα. Μέσα σ' αυτό το καινούργιο πλαίσιο, θα ξέρει ο καθένας μας τι πρέπει να κάνει, πώς και πού να το κάνει. Οι ως τώρα άναρχες και άγαραμπες παρεμβάσεις μας στο φυσικό περιβάλλον μας θα είναι πιο διακριτικές, εφ'όσον βέλαια και οι «φύλακες θα γρηγορούν».

★ ★ ★

Αν θέλεις να συκοφαντήσεις το χωριό του, το συνουσιό σου, το ποτάμι ή το σπίτι σου, δεν έχεις, παρά να βγεις στις τηλεοράσεις, στα ραδιόφωνα και τις εφημερίδες και να διαδώσεις ότι αυτά είναι βρωμέρα και ακαθάρα. Η δυσφήμιση του τόπου σου είναι εύκολη, αρκεί να ξέρεις να γράφεις, να βάζεις δηλαδή το ένα γράμμα πίσω από το άλλο και να σχηματίζεις λέξεις, χωρίς να κατανοείς τα μηνύματα που αυτές εκπέμπουν... Έχω τη γνώμη, ότι κάθε στραβό και ανάποδο του χωριού μας, που μπορεί να διορθωθεί, πρέπει πρώτα να τίθεται υπ' όψιν των αρμοδίων και μόνο όταν αυτοί κωφεύουν, να βγαίνουν με την τσιμουχά και να τους ξεμπροστιάζουμε. Αλλιώς, δίνουμε το πριόνι στους άλλους να πριονίσουν το δέντρο επάνω στο οποίο είμαστε σκαρφαλωμένοι. Την αφορμή για τούτο το σημείωμα μου την έδωσε φίλος δημοσιογράφος, που μόλις διάβασε στην εφημερίδα μας κείμενο χωριανού μας που πιθανολογεί ότι στο χωριό μας υπάρχει κάποια εστία ρύπανσης, που τηλεφώνησε και μου είπε: «Βρε παλίνι, πάνε χαμένες οι προσπάθειες που κάνετε για την προβολή του χωριού σας, όταν στην εφημερίδα σας καταχωρίζετε τέτοια κείμενα χωριανών σας!... Είχα πείσει τη γυναικα μου να πάρουμε τα δυο μικρά παιδιά μας και να πάμε το καλοκαίρι στα Άγναντα να πάρουμε καθαρό αέρα και να πούμε πηγάδι νερό, αλλά τώρα, κάθε φορά που το συζητάμε, εκείνη μου κουνά την εφημερίδα σας. Την κράτησε!... Ντροπιασμένος προσπάθησα να δικαιολογήσω τα αδικαιολόγητα. Κρίμα!...

★ ★ ★

Η «Κυριακή στο χωριό» της ΕΤ3 που για την περίπτωση έγινε «Πρωτοχρονιά στο χωριό», αφού μεταδόθηκε ανήμερα της Πρωτοχρονιάς του 2009, μας έδωσε τη χαρά να καμαρώσουμε τα Τζουμέρκα στα κάτασπρα ντυμένα και να θαυμάσουμε τις χιονισμένες ομορφιές του Αθαμανίου. Μπράβο στους Αθαμανιώτες! Ξέρουν να προβάλλουν τον τόπο του! Ήταν όλοι τους υπέροχο!

★ ★ ★

Στα μέσα του περασμένου Δεκέμβριου παρακολούθησα στη μεγάλη αίθουσα της Πανεπιστημιακής μια καταπληκτική εκδήλωση του Πνευματικού Κέντρου της Κοινότητας Συρράκου. Προβλήθηκαν με τον καλύτερο τρόπο από ειδικούς επιστήμονες και ερευνητές οι ομορ-

Βλέπω, ακούω, σχολιάζω

φίες και τα γάργαρα νερά, η ιστορία, οι παραδόσεις, οι εξεχουσες ιστορικές προσωπικότητες της Κοινότητας και οι σύγχρονοι Συρρακιώτες πνευματικοί δημιουργοί. Μπράβο τους! Ως Τζουμερκιώτης καμάρωνα και ως Αγναντίτης ευχόμουν να αποκτήσει και ο Δήμος μας με τους 25 Πολιτιστικούς Συλλόγους της περιοχής τον ένα τόσο δραστήριο και ακτινοβόλο Πνευματικό Κέντρο!

★ ★ ★

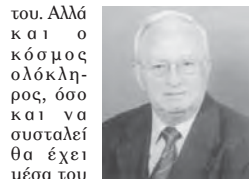
Διάβασα σε πολύ καλή εφημερίδα της περιοχής μας, ένα πολύ καλό άρθρο εξαιρετικού ιστορικού ερευνητή αναφερόμενο στο παλιό Επαρχείο Τζουμέρκων. Μας θυμίζει ότι ιδρύθηκε το Μάρτιο του 1882 και λειτουργήσε κανονικά ως το 1891. Έκτοτε, περιπεσόν σε αδράνεια, εμφανίζεται κατά τα έτη 1899 και 1909, μάλλον για να καλύψει ανάγκες του τότε εκλογικού νόμου που καθόριζε την περιοχή των Τζουμέρκων ως αυτοτελή εκλογική περιφέρεια. Ως εδώ, το άρθρο είναι θαυμάσιο. Όμως δε θα μας άφηνε κενό, θα ήταν πλήρες, εάν μας θυμίζει και την έδρα του Επαρχείου Τζουμέρκων, που ήταν τα Άγναντα Άρτας (ΦΕΚ 17/24-3-1882). Κάνω την προσθήκη, μόνο και μόνο για την Ιστορία. Οι δυο άλλες «Επαρχίες» που, όπως μας πληροφορεί ο ερευνητής, γεννήθηκαν στην περιοχή των Τζουμέρκων το 1943, πέθαναν αθλήωτες, πριν χρονιάσουν. Ο νόμιμος πατέρας τους ουδέποτε τις αναγνώρισε, αφού ήταν εξόριστος δυο χρόνια πριν και έναν μετά τη γέννησή τους. Ήταν τότε που, «μη θέλοντας ο ζωγράφος, αλλά θέλοντας ο βλάχος, φάραγε και ο Χριστός κόκκινα τσαρούχια!...

★ ★ ★

Για τη διαφθορά που, όπως ακούμε, καλά κρατεί, έχω γράψει πολλές φορές. «Κρατάει χρόνια αυτή η κολώνια» ή μάλλον η πόχια που, τον περασμένο ιδίως χρόνο, μας έπνιξε κυριολεκτικώς... Αλλά τι να περιμένει κανείς, όταν η αποπνικτική βρωμιά από την αποσύνθεση των ασπράφωτων της κοινωνίας μπαίνει, όπως μαθαίνουμε από τα ΜΜΕ, και σ' αυτά ακόμα τα πλούσια και ξακουστά μοναστήρια όπου, αντί να δοξάζεται και να ευλογείται ο Χριστός, «χορεύουν οι διαβόλοι» και θεοποιείται ο μαμμωνάς!... Η τραγελαφική αυτή εικόνα, μου θύμισε τους ταιριαστούς και, εν προκειμένω, επίκαιρους στίχους του ποιητή Γ. Σουρή και, με το συμπάθιο, τους παραθέτω:

«Αλί σε τούτους τους καιρούς, σε τούτα τα ζαμάνια, που γίναν τα θυματά αγγειά και τα σκατά λιβάνια»...

Μου θύμισε όμως και το Β. Ουγκό που μας είχε πάρει έδηση πολύ πριν από το Σουρή και με τη γαλλική του ευγένεια, έλεγε περίπου τα εξής: Η Ελλάδα, εάν διασταλεί πολύ, χωράει όλο τον κόσμο, με όλα τα καλά του και μ' όλα τα κακά

Γράφει ο
ΧΡ. ΑΡ. ΠΑΠΑΚΙΤΣΟΣ

του. Αλλά και ο κόσμος ολόκληρος, όσο και να συσταλεί θα έχει μέσα του όλα τα καλά και όλα τα κακά της Ελλάδας! Μικρογραφία του κόσμου είμαστε, με τη διαφορά ότι εμείς μοστράουμε μόνο τη διαφθορά, μόνο τη «σκαριούρα»!...

★ ★ ★

Ένας πολύ παλιός και καλός Πρόεδρος μεγάλης Κοινότητας της περιοχής μας, όταν ρωτήθηκε πώς τα κατάφερε και διοικούσε το χωριό τόσο καλά, ενώ δεν είχε «πτυχίο» Δημοτικού Σχολείου, απάντησε: «Με γραμματάκια δίπλα μου τον... (τάδε), που εγώ τον διάλεξα, μπορώ και ολόκληρο το Κράτος να διοικήσω καλά». Ο μη «πτυχιούχος» του Δημοτικού Πρόεδρος ήξερε καλά ότι οι «μανδρινί» της εξουσίας σε βγάδουν ασπροπρόσωπο ή σε χαντακώνουν!... Ήξερε, όμως, και να τους διαλέγει.

★ ★ ★

Παρακολουθώντας πριν από τις γιορτές των Χριστουγέννων τη συζήτηση στη Βουλή για τον Προϋπολογισμό, θαύμασα τη «σύνθεση» και το «συγκεκριμένο» απόψεων!... Οι μισοί φώναζαν «ναι σε όλα» και οι άλλοι μισοί «όχι σε όλα»!... Αυτά, τους τα είχαν διδάξει καλά και τα διατύπωναν όλοι σωστά! Εκεί που μερικοί δυσκολεύονταν, ήταν η σύνταξη των προτάσεων, ιδίως όταν αυτές είχαν περισσότερες από τρεις λέξεις, η μη απ' τις οποίες ήταν ρήμα, ρηματικό επίθετο ή πρόθεση... Άκουσα, λοιπόν, κάποιον στομφώδη ρήτορα να λέει βαρυδούπα: 1) «...προτιμήθηκε, για να μη χρησιμοποιήσω άλλο επίθετο(!)...» 2) «...των παρελθουσών χρόνων (!)...» 3) «...έγινε έτσι, παρά... του γεγονότος(!) ότι κόστισε...» και άλλες τέτοιες μεγαλοπρεπείς χοντράδες που δεν τις

κρησάριζε ούτε το «προκάτ» κείμενο που είχε μπροστά του!... Αλίμονο στα παιδάκια που προσπαθούν να μάθουν τη γλώσσα μας από τους μεγάλους και μεγαλόχρημους!...

★ ★ ★

Σίγουρα οι μασκαράδες της Αποκριάς δεν έχουν καμιά σχέση με τους βάνδαλους κουκουλοφόρους που τον περασμένο Δεκέμβριο κατέκασαν ή κατέστρεψαν περιουσίες αθώων πολιτών. Οι προσωπίδες των πρώτων κρύβουν χωρατατζήδες και πειραχτήρια, ενώ οι κουκούλες των δεύτερων καλύπτουν «μούτρα» κακούργων και αιμοβόρων, δηλ. πραγματικούς μασκαράδες, με τη χειρότερη έννοια που εμείς οι Τζου-

μερκιώτες δίνουμε στη λέξη. Τους άλλους που, χωρίς μάσκες, βεβηλώνουν και αυτόν ακόμη τον Ιερό Βράχο της Ακρόπολης ή καίνε τη Σημαία μας, δεν ξέρω πού να τους εντάξω!... Εντάξτε τους μόνοι σας.

★ ★ ★

Με άριστα βαθμολογήθηκαν τα «Τζουμέρκων Φωτογραφήματα» του Κώστα Μαυροπάνου και πολύ καλό βαθμό πήρε το πρώτο ανάμωμα των εγκατεστημένων στην Αθήνα Τζουμερκιωτών και μη που φοίτησαν κάποτε στο Γυμνάσιο Αγνάντων. Και οι δυο Εκδηλώσεις έγιναν το Παρασκευασαββατοκύριακο 6-8 Μαρτίου 2009 στο κέντρο της Αθήνας. Μπράβο στους οργανωτές. Εμείς οι Τζουμερκιώτες, όταν βγαίνουμε από το καβούκι μας και είμαστε ενωμένοι, πολλά θαυμαστά μπορούμε να κάνουμε!

Τζουμερκιώτικο ξεφάντωμα στο κέντρο της Αθήνας από παλιούς μαθητές του Γυμνασίου Αγνάντων

Καμιά εκατοστήρια θηρία, δηλ. «αγριμάρια» που, από το 1952 και μετά, «εξημερώθηκαν» στο Γυμνάσιο Αγνάντων, συνάχθηκαν την Κυριακή 8-3-2009 στην Αθήνα, στο Κέντρο διασκεδάσεως «Τα Αγρίμια», του συνουσιού μας Γιάννη Μπάρμπα, στο πραγματικό «Πολιτιστικό Κέντρο», στον ποτισμένο και καθαίεστο εκείνο χώρο, που μόνο η φήμη του θυμίζει κάτι από το άγριο, το αρχαίο, το ατίθασο, το ορμητικό, που χαρακτηρίζει εμάς τα παιδούρια εκείνου του τόπου και εκείνης της εποχής, ιδιαίτερα της δικής μου και των προγενέστερων.

Ήταν, όπως ειπώθηκε, μια προσυγκέντρωση, μια προβόρμανση για το μεγάλο ετήσιο ανάμωμα των φοιτητών στο Γυμνάσιο Αγνάντων που, κατά τα καθιερωμένα πλέον, θα γίνει και εφέτος πιο μαζικός στην έδρα του, στα Άγναντα, στις 8 Αυγούστου, αν η πληροφορία μου είναι σωστή. Ως τότε, πιστεύω να ενημερωθούμε υπεύθυνα.

Άξιοι εμπνευστές και οργανωτές της εκδήλωσης, οι (αλφαβητικά) Χαρ. Ζάκος, Ναν. Κατσούλης και Φώτης Χακούλης. Πανάξιοι ομιλητές και οι τρεις! Μας θυμισε, περιστασιακά, παραξενιές και ατάκες καθηγντών, ζωβηλίας και ταλαιπωρίας μαθητών. Την πείνα μας, τη θυμόμαστε από μόνοι μας... Αμ, αυτή, τόσο βασανιστική που ήταν, δεν ξεχνιέται με τίποτα!... Γι' αυτό τώρα τρώμε του σκαμού. Τρώμε αναδρομικά εμείς οι κατοικητικοί και ιδιαίτερα , οι λιγο πριν και οι λιγο μετά από αυτή τρώμε πιο πολύ απ' όλους οι κοντεύουμε να κρεπαλουμε. Δε μας έφταναν οι δυο... γνωστοί κίνδυνοι που απειλούν τους «μπασημένους», προσθέσαμε και τρίτον, το φαί! Ήξερε ο Γιάννης Μπάρμπα ότι ζητάμε αφορμή να βγάλουμε το άχτι μας και, πριν από τη διατριβή, την «νενανόστη» μοσχαρίσια μπριζόλα, μας «μπελάσκα» με κοκορέτσια, σπληνάντερα και άλλα τερψιφαρόγυια «πρώτα πιάτα». Είχε και υποτίμω γι' αυτούς που ήθελαν να μεταβούν. Νά 'ναι καλά.

Γεμάτες αγάπη και συγκίνηση και μεστές περιεχομένου οι χαιρετιστήριες ομιλίες των καθηγντών που παραβρέθηκαν, του κ. Ελευθ. Βήετον, της κς Αγγ. Ζοηώτα και της κς Θεωνής Χριστοδούλου, συνολική και με τους περισσότερους και πολύ νεότεροι από τους αποφοίτους της δεκαετίας του '50 και σίγουρα από αυτόν που σφύριε τούτες τις γραμμές.

Και όλοι οι «μαθητές» πετυχημένοι στο στίβο της ζωής. Οι περισσότεροι με ρευστές κεφαλές και «προβεβλημένες» κοιλίες, διέπρεψαν ως Στρατηγούς, Ναύαρχοι, Εφέςτες, Επιστήμονες, ανώτεροι Δημ. Υπάλληλοι, πετυχημένοι Επιχειρηματίες και προπαντός «τύποι και υπογραμμοί» ως άνθρωποι και οικογενειάρχες. «Ξαναγνωρίστηκα», γίνωμε μια παρέα, αναθερμάνωμε τις σχέσεις και, κυρίως, τονάσαμε την αγάπη μας προς την πατρίδα γη, κάνοντάς της κοντάδες και τραγουδώντας της τραγούδια που από μόνα τους ξυπνούν μέσα μας τον νήσινο Τζουμερκιώτη, αυτόν που ξέρει να αγαπά και γιατί αγαπά τον τόπο του.

Στη συνέχεια, ο Γιάννης Μπάρμπα έφερε τα «θαλούμενα». Άχαξαν «Τα αγρίμια»! «Βούλιαξε» και το στερεό δάπεδο από τα χοροπηδήματα της καταπληκτικής νεότητος, της ήβης των γερατειών, που μετά τα βεβέντικα τσάμικα και τα λιχνιστά ηπειρώτικα και καλαματιανά, δεν έχασαν να χορέψουν και τις «κύκλες». Είπαμε: Έγινε γενική προθέρμανση για όλες τις εκδηλώσεις του Καλοκαιριού.

Ήταν ένα αξέχαστο κυριακάτικο διαιδίνο. Ευχαριστίες ανήκουν και σ' αυτούς που το διοργάνωσαν και σ' εκείνους που το ηλαιοίωσαν. Μέσα στη συναισθηματική «στέψη» της Πρωτεύουσας, εμείς οι Τζουμερκιώτες, όταν θέλουμε, φτιάχνουμε και εδώ οάσεις ανθρώπινες και δροσερές, σαν εκείνες που είχαμε πριν ξετοπισούμε.

Χρ. Αρ. Παπακίτσος

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΝΑΝΤΙΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

Γραφ. Σοφοκλέους 33
Τ.Κ. 105 52 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. - Fax: 210-3313067
www.agnanta.com.gr

E-mail:

info@agnanta.com.gr

Εκδότης:

Χρήστος Γ. Χριστοδούλου

Πρόεδρος της Αδελφότητας

Κωδικός: 3734

Υπεύθυνος:

τυπογραφείου:

ΑΦΟΙ ΖΟΥΜΠΟΥΛΗ Ο.Ε.

Γεωργίου 7 - 2ος όροφος
Τηλ. - Fax: 210-52.38.107
E-mail: costasz@yahoo.gr

Σοβαρά κι εύδυμα

Σημείο συνάντησης των κυνηγών.
 - Θα βρεθούμε στον Α'Ν'κόλα το πρωί κι από εκεί ξεκινάμε.
 - Άλλη πρόταση.
 - Πέρασε ο λαγός δίπλα στον Α'Ν'κόλα κι έγειρε πίσω κατά τα Θ'οδούλια.
 - Οι νοικοκυρές τότε, από τα Στρανά.
 - Τα γίδια θα τα πάμε στον Α'Ν'κόλα αύριο για βοσκή.
 - Τα παιδιά.
 - Στον Α'Ν'κόλα θα πάμε για παιχνίδια.
 - Οι καλοκαιρινοί φυσιολάτρες.
 - Όταν φτάσετε στον Άγιο Νικόλα, χτυπάτε την καμπάνα και θα καταλάβουμε ότι φτάσατε. Έτσι δεν είναι Βίκυ Κοτσάρα από το Ρίο.
 - Εγώ, να τι δεν έχω καταλάβει.
 - Τι ζητάει ο άγιος αυτός μέσα στο δάσος; Ποιος τον φύτεψε εκεί; γιατί γιορτάζει το Μάη; Σ' αυτό θα μας ενημερώσει ο Χρυσός ο Ζολώτας που είναι Θεολόγος.
 - Γνωρίζω ότι Άγιος Νικόλαος προστατεύει τους ναυτικούς και τον βρίσκουμε κοντά στη θάλασσα και γιορτάζει το Δεκέμβριο.
 - Τι τον έπιασε και φύτεψε στο δάσος στην ερημιά;
 - Να λοιπόν και το δάσος θέλει τον... Άγιο του.
 - Κατάκοπος απ' την ανηφοριά, φτάνεις ψηλά στο εκκλησάκι του, που είναι ανάμεσα από τη

Το σήμαντρό του δε χτυπά!!!

Δεν έχει ψάλη, ούτε πατά!

Σκέζα, τα Στρανά και τα Θεοδούλια.
 Το σπίτι του Αγίου είναι έτοιμο να καταρρεύσει, απ' την πολυκαιρία και τις κακές καιρικές συνθήκες, Θα πείτε, τι έπαθε ο Χάρις και ασχολείται με τους Αγίους, μήπως άρχισε και ερωτεύεται το Θεό;
 Αμ Δε, μετά τα 85 και θα το σκεφτώ!!
 Κάποιος πρέπει να το φροντίζει. Θα μου πείτε -και δεν τα ξέρω και καλά- υπάρχει η εκκλησία, ο Δεσπότης υπάρχει ο Δήμος υπάρχουν οι σύλλογοι.
 Εγώ λέω τι κάνουμε εμείς, εμείς που είμαστε

εκεί, εσείς που θέλετε να φτάσετε μέχρι εκεί.

Ένα έργο δεν τελειώνει, αλλά αν βάλουμε όλοι, κάτι θα γίνει, για να μην πούμε ότι:

- Εδώ κάποτε υπήρχε ένα εκκλησάκι που... το 'φαγε ο καιρός.

Να το σώσουμε αγαπητοί μου αναγνώστες. Δύσκολοι καιροί!!

Ας τον κεράσουμε κι αυτόν δύο μπίρες θα το χαρεί και θα μεθύσει από ευτυχία.

Προτείνω και κάτι άλλο. Μια Κυριακή του Αυγούστου να γίνει θεία λειτουργία στον Άγιο Νικόλαο. Να 'ρθει κι ο Χάρις με τα κλαρίνα, ν' αχάξουν, οι Χράπες, η Γκούρα, τα Ζαπάντια, τα Θεοδούλια, τα Στρανά, η Σκέζα και το Κατζέλι.

Δεν ξέρω αν τα μολόγησα σωστά, γιατί αν δεν τα γράφω σωστά, θα φωνάξω τον Εφραίμ απ' το Βατοπ δι με ε ή με αι να τα ξεπουλήσει όλα και να ανακηρύξουμε άλλον στη θέση του.

Ευχαριστούμε για την προσφορά σας, σε όσους δώσανε σ' αυτούς που θα δώσουν και σε όσους βάλανε... πλάτη.

Υ.Γ. Για τον Άγιο έχουμε αριθμό βιβλιαρίου. 88810201 Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο.

Γράφει ο
Χάρις Χάρις
Συντάκτης Διάλογος
- Συγγραφέας

Έφυγε η Βάβω η καλή!!

Με περίμενε Πάσχα και καλοκαίρι. Περίμενε να δει τα φώτα αναμμένα.

Ήρθε ο δάσκαλος!!

Αγκαλιά τα ξύλα και τα λουκούμια στην τσέπη της ποδιάς, θα 'ρχονταν πρώτα να με καλωσορίσει. Ήθελε να βλέπει κόσμο στη Σκέζα, ήθελε να καιρετάει, να χαμογελάει και να της χαμογελούν, να καθημερίζει και να την καθημερίζουν, αν και δεν τους γνώριζε.

Κοντούλα, λίγο σκυφτή από τα χρόνια, με μυαλό τετραπέρατο. Ήταν σ' όλα τα γεγονότα ενήμερη. Τι θα γινόταν στο χωριό, αν φτιάξουν το δρόμο, πότε θα 'ρθει ο Γούδας με τα φρούτα, πότε θα 'ρθει ο φαράς.

Οι γάτες το γλέντουσαν, γιατί η γιαγιά φώνιζε και γι αυτές. Ορπισκευόμνη η Βάβω η Γιώργα. Κάθε απόγευμα, ξεκινούσε σιγά, σιγά από το σπίτι της, με το μπου-

κάλι με το λάδι για το εικόνισμα.

Σταυροκοπιόταν κι άναβε το καντήλι και πάλι σταυρό. Μονολογούσε, ποιος ξέρει τι να έλεγε! Ήταν η ώρα της επικοινωνίας με τα Θεά.

Ήθελε την έρημη την κατοίκια, να την πηγαίνει βόλτα θυμόταν τις πολλές κασέκες που 'χε στα Στρανά! Μ' αυτά τα ζώα και με τα λίγα χωράφια, άξιζε τα παιδιά της το Βασίλη, το Γιάννη και τον Κώστα. Τα σπούδαζε

η Βάβω τα παιδιά, με τη μικρή σύνταξη που 'παίρνε ο μπάμπας - Γιώργος. Είχε πολεμήσει στην Αλβανία και ήταν τραυματίας πολέμου.

Γλυκομίλητη, καλό λόγο εβγαζε απ' τα χείλη της.

Δεν κατηγορούσε, Δε σχολίαζε, ήθελε όμως να μαθαίνει τα νέα.

Ευγενέστατη. Φρόντιζε το πε-

ριβάλλον. Περνούσε με τα σκουπίδια την ώρα που δεν είχε κόσμο στις αυλές. Είχε και σκουπιά από ρεϊκι και μάζευε τα σκουπίδια απ' το δρόμο.

Όλοι την αγαπούσαμε τη Βάβω τη Γιώργα.

Δεν κλαίμε, αλλά τη χειροκροτάμε, ήταν πρωταθλήτρια της ζωής. Έζησε, αλλά πώς; οι καρές λίγες, οι στενοχώριες πολλές.

Κάθε χρόνο φεύγει κι από ένας στη Σκέζα, φοβάμαι μήπως στο τέλος θα μείνουν...τα έλητα.

Στο καλό βάθω Γιώργα!!!
Χάρις Χάρις

ΚΑΠΕΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΣ

«Ξενιτεμένο πουλί και παραπονεμένο
 Η ξενιτιά σε χαιρείται και εγώ έχω τον καμμό σου

Τι να σου στείλω ξένε μου ν' αυτου στα ξένα που 'σαι
 Να στείλω μήλο σέπεται κудόνι μαργαρίζει
 Να στείλω και το δάκρυ μου σ' ένα χρυσό μαντήλι
 Το δάκρυ μου 'ναι καυτερό και καίει το μαντήλι
 Μωρέ ξένε μου και καίει το μαντήλι.»

Στη μνήμη του λατρευτού μας πατέρα και παππού.

(Ημερομηνία Γέννησης 10-01-1924, Ημερομηνία Θανάτου: 09-01-2009)

Ντερετιμάνης Χριστόφορος

Τα Τζουμέρκα στο ξάγναντο!...

Πολύ καλό το αφιέρωμα της Εφημερίδας «ΤΑ ΝΕΑ» (φύλλο 24-25/01- 2009) στην περιοχή μας με τίτλο «ΔΥΤΙΚΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ ΑΡΤΑ-ΚΑΤΣΑΝΟΧΩΡΙΑ-ΣΥΡΡΑΚΟ-ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ». Βγήκαν επιτέλους και τα Τζουμέρκα στο ξάγναντο, το «έβγα είδες» και τα είδαν, τα καμάρωσαν, τα θαύμασαν και άρχισαν να τα λιμπίζονται πολλοί!

Όμως, λίγο έλειψε να πάθουμε «Γεωγραφική σύγχυση»! Ανακατεύτηκαν η Αρτα με τα Κατσανοχώρια των Ιωαννίνων, τα Δυτικά Τζουμέρκα με τα Ανατολικά και με τα Βόρεια, και προστέθηκαν σαν διακριτές «υποπεριοχές» της εδαφικής ενότητας των Τζουμέρκων τα παλιά κεφαλοχώρια Συρρά-

κο και Καλαρρυτές. Θα μου πείτε, δεν πειράζει!... Αυτή η διαφοροποίηση, πράγματι, δεν πειράζει. Αλλά ούτε και οι οικειοθελείς «προσαρτήσεις» άλλων περιοχών ζημιώνουν. Τα Τζουμέρκα έχουν πολύ μεγάλες αγκαλιές που χωράνε και μπορούν να σφιτάνουν, να καμάρωσαν, να θαύμασαν και άρχισαν να τα λιμπίζονται πολλοί!

Συνέχεια στη σελίδα 10

ΤΕΧΝΗΤΗ ΦΥΤΕΙΑ ΕΛΑΤΩΝ ΣΤΡΑΝΑ ΑΓΝΑΝΤΩΝ

ΤΩΡΑ ΜΠΟΡΟΥΝ ΟΙ ΕΜΠΟΡΟΙ
 ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΟΥΝ
 ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΕΛΑΤΑ

ΠΛΗΡΟΦ.: ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
 ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ
 ΤΗΛ.: 26850-31235 & 31445
 ΚΙΝ.: 6974-323898

Όργωμα στο χωράφι του Δημητρίου Γ. Ζιάβρα στα Φάσθα. Διακρίνονται από αριστερά η Βασιλική Δ. Ζιάβρα με το ταυλά για να σπάει τις μπλάνες, ο οδηγός του τρακτέρ με τη χαρακτηριστική πόζα Νικόλαος Γ. Ζιάβρας, η Χριστίνα Ζ. Ζιάβρα, μετέπειτα σύζυγος Ιωάννου Γ. Καπέλη και ο Δημήτριος Γ. Ζιάβρας

Ντοκουμέντο

ΑΓΩΝΕΣ ΤΩΝ ΔΥΤΙΚΟΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕ ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΚΑΙ ΑΡΤΑ (Δυο αποφασιστικές καμπές)

Από το 1925 άρχισαν να ελπίζουν οι κάτοικοι των Δυτ. Τζουμέρκων ότι θα δουν αυτοκίνητο από Άρτα και από Γιάννινα να πλησιάζει τα χωριά τους. Μέχρι τότε, ο αμαξιτός δρόμος από την Άρτα τερματίζε στην Κάτω Καλεντίνη και από τα Γιάννινα στην Αετορράχη. Εκεί τους βρήκε και εκεί τους άφησε ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος.

Δεν ήταν βέβαια εύκολη υπόθεση η διάνοιξη αυτών των δρόμων με τα τότε ελάχιστα οικονομικά και τεχνικά μέσα. Γι' αυτό, εμείς οι ηλικιωμένοι που, ως παιδιά είχαμε πει πολλές φορές με τα πόδια στην Άρτα και στα Γιάννινα και ο γράφων, και

τητα και τον υπερβάλλοντα ζήλο που επιδείκνυαν οι εργαζόμενοι της περιοχής, που θεωρούσαν το έργο προσωπική τους υπόθεση.

Δύο ή τρία χρόνια πριν το τέλος της 10ετίας του '50 η διάνοιξη αυτού του δρόμου έφτασε στο Μονολίθι, στη δεξιά όχθη του Αράχθου, εκεί που παραμένει από τότε ως τα σήμερα σταθερό, το αρχικά μετακινούμενο στο ρυθμό της διάνοιξης του δρόμου Παντοπωλείο (στην κυριολεξία) του Κώστα Πανατζή, που τόσα πολλά πρόσφερε και προσφέρει στην περιοχή μας.

Γράφει ο
Χρ. Αρ. Παπακίτσος

τοκίνητο, που εκτελούσε έργο χειραίου "ferry-boat" (φέριμποτ)!

Στη μεγάλη καθυστέρηση της οδικής σύνδεσης των Δυτ. Τζουμέρκων με τα Ιωάννινα συνέβαλαν, αφ' ενός οι κατασκευαστικές δυσκολίες της, αφ' ετέρου η εκτόνωση της πίεσης των Τζουμέρκιων μετά την

σύνδεσή τους με την Άρτα, αλλά και όσοι (εμπορευόμενοι, αυτοκινητιστές) έβλεπαν ανταγωνιστικά την απευθείας εμπορική διέσδυση στην περιοχή και δεύτερης μεγάλης αγοράς. Εκείνοι που είχαν δυνατότητες παρεμβάσεων για την επίσπευση του έργου, εφόσον δεν πιέζονταν, δεν τις χρησιμοποιούσαν. Η ανωτέρω Επιτροπή ενημέρωσε για όλα αυτά τον Καραμανλή και ίσως, γι' αυτό εκείνος ανέθεσε στους ανωτέρω πολιτικούς των δυο Νομών να πάρουν επάνω τους το θέμα. Έκτοτε, δε χωρούσε καμιά κωλυσιεργία ή αδιαφορία ή πολιτική ίσων αποστάσεων.

2. Η Επαρχιακή Οδός Άρτας - Αγναντών - Πραμάντων

(Οι διαδηλώσεις των Αγναντιτών και οι αντιδιαδηλώσεις των Πραμάντιων)

Ο δρόμος από την Κάτω Καλεντίνη προχωρούσε ταχύτερα. Το έδαφος από την αριστερή πλευρά του Αράχθου ήταν ομαλότερο και μαλακότερο. Έτσι, το 1956 η μπουλντόζα, η «φαγάνα», όπως την έλεγαν τότε, άρχισε επιτέλους να «μουγκρίζει» σε Αγναντίτικο έδαφος. Όλοι έτριβαν τα χέρια τους από χαρά! Ο δρόμος θα περνούσε από τα Αγναντα και θα προχωρούσε στα πιο πάνω χωριά!

Όταν όμως έφτασε στις «Κερασίες», στο «προσκεφάλι» της Γοργουσάς, οι Αγναντίτες γεύτηκαν την πρώτη μεγάλη απογοήτευση... Αντί ο δρόμος να στρίψει δεξιά και να ακολουθήσει τη χάραξη που έφερνε το δρόμο μέσα στα Αγναντα και, γεφύρωνε τον «Αγναντίτη», ενώνοντας τους δυο αποκομμένους κεντρικούς οικισμούς του, συνέχισε την εκτός χάραξης ευθεία που οδηγούσε στον Άγιο Δημήτριο και από εκεί, στα ριζά του λόφου του Αγίου Χριστοφόρου (της Δάφνης) τον έφτανε στο σταυροδρόμι στον αυχένα του Σάλτς, παρακάμπτοντας τα Αγναντα. Οι Αγναντίτες κινητοποιήθηκαν, έκαναν έγγραφα και υπομνήματα προς τις Αρχές και πήραν την υπόσχεση ότι το χωριό μας θα συνδεόταν προσωρινά μόνο με τον οικισμό του Αγίου Γεωργίου, μέσω γέφυρας που θα κατασκεύαζε η Νομαρχία στο χείμαρρο «Γούλη», δίπλα από τα σπίτια των αδελφών Νίκου και Βασίλη Τάση, ετειδή η ζεύξη

των δυο κεντρικών οικισμών των Αγναντιών και η σύνδεσή τους με το Σάλτς ήταν πολύ δαπανηρή και χρονοβόρα. Και ήταν πράγματι. Δεκαεπτά χρόνια προσπαθειών και πιέσεων χρειάστηκαν από τότε για να πραγματοποιηθεί μερικώς το 1973 αυτό το όνειρο των Αγναντιών και να συνδεθούν οδικώς οι δυο κεντρικοί οικισμοί των Αγναντιών, έστω και μέσω του παρακαμπίου Σάλτς, ενώ για να ολοκληρωθεί ο δρόμος και να μην αναγκάζονται τα λεωφορεία και τα άλλα οχήματα να μπαίνουν στο χωριό κάνοντας πτωχευμένα στο Σάλτς, αλλά να κινούνται απευθείας προς και από τις «Κερασίες», όπως προβλεπόταν από τη χάραξη, χρειάστηκαν ακόμη δυο και πλέον δεκαετίες!

Οι Αγναντίτες, «την ανάγκη» (των άλλων) φιλοψιμίαν ποιοίμενοι», παρά την πικρία που ένιωσαν το 1956 για την παράκαμψη του χωριού τους, δέχτηκαν με κατανόηση την προτεινόμενη λύση, γιατί συμμερίζονταν τη δικαιολογημένη αγωνία των πιο πάνω χωριών να αποκτήσουν συγκοινωνία. Όμως, ενώ η μπουλντόζα έφτασε στον Άγιο Δημήτριο Αγναντιών, η κατασκευή της «γέφυρας Τάση» δεν είχε ακόμα αρχίσει, παρά τη ρητή υπόσχεση των αρμοδίων.

Τότε οι Αγναντίτες αποφάσισαν ομόφωνα να αντιδράσουν δυναμικά. Ως τη στιγμή εκείνη και σε μήκος οκτώ περίπου χιλιομέτρων εντός Αγναντίτικου εδάφους, τα μηχανήματα εκσκαφής, αν και καταπατούσαν και μετέτρεπαν σε δημοσιά ακόμη και καλλιεργήσιμες ιδιοκτησίες, κανείς δε διανοήθηκε να τα παρεμποδίσει. Όλοι έκαναν κάποια θυσία προκειμένου η περιοχή μας να αποκτήσει συγκοινωνία. Όταν όμως διαπίστωσαν ότι το χωριό μας θα έβλεπε και θα χαιρετούσε το δρόμο από μακριά, οι ίδιοι εκείνοι άνθρωποι που πριν λίγο «θυσιάσαν» κτήματα μεγάλης αξίας, ο ίδιος Πρόεδρος της Κοινότητας και οι ίδιοι Κοινοτικοί Σύμβουλοι, αποφάσισαν μαζί με όλο το χωριό να αντιδράσουν και να μην επιτρέψουν στην μπουλντόζα να προχωρήσει πιο πάνω από τη «Γέφυρα Τά-

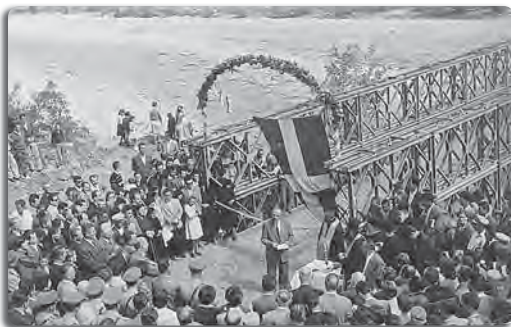
ση» και να καταπατήσει τις μέχρι τον αυχένα Σάλτς ιδιοκτησίες των Αγναντιών. Σκέφτηκαν ότι, μόνο υπό την πίεση των Αγναντιών και των πιο πάνω χωριών, οι Κρατικές Υπηρεσίες θα αναγκάζονταν να τηρήσουν την υπόσχεσή τους και να επισπεύσουν την κατασκευή της γέφυρας.

Έτσι, από το τέλος της Άνοιξης ως τις αρχές Φθινοπώρου του 1957, οι Αγναντίτες ήταν «στρατοπεδευμένοι» σχεδόν μόνιμα μπροστά από την ακινητοποιημένη μπουλντόζα και ήρεμα και ειρηνικά τό 'ρχιζαν στο χορό και το γλέντι! (ΦΩΤΟ σελ. 6). Οι Πραμάντιες, μη γνωρίζοντας την αιτία και τη σκοπιμότητα της αντίδρασης των Αγναντιών, θεώρησαν την ενέργειά τους ως στρεφόμενη εναντίον τους, ως «casus belli (!)» (=αίτια πολέμου) και κατέβαιναν στα Αγναντα οργανωμένοι και διαδηλώνοντας απειλητικά κατά των Αγναντιών. Λίγο έλειψε, ο γύρος από την μπουλντόζα χώρος να μεταβληθεί σε πεδίο συγκρούσεων και αιματηρών βιαιοπραγιών μεταξύ των κατοίκων των δυο χωριών!...

Η ένταση μερικές φορές ξεπερνούσε τις ακραίες φραστικές αντιπαραθέσεις. Η Υποδιοίκηση Χωροφυλακής Πραμάντων και ο Αστυν. Σταθμός Αγναντιών ήταν συνεχώς σε εγρήγορση. Τότε δεν υπήρχαν ΜΑΤ. Υπήρχαν, όμως, ΤΕΑ αποτελούμενα από ένοπλους και των δυο χωριών... Οι Πραμαντίτες χωρίς να το θέλουν και χωρίς οι περισσότεροι να το συνειδητοποιούν, συνέβαλαν με τη δυναμική τους παρουσία και με τις ορμητικές διαμαρτυρίες τους στην ταχεία ικανοποίηση του δικαίου αιτήματος των Αγναντιών. Η μεθόδευση των χωριανών μας έφερε τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Οι Κρατικές Υπηρεσίες μπροστά στην επαπειλούμενη σύρραξη μεταξύ των δυο μεγάλων χωριών της περιοχής, αισθάνθηκαν τις βαρύτερες ευθύνες τους και αναγκάστηκαν να αντιμετωπίσουν ταχύτατα το πρόβλημα που οι ίδιες δημιούργησαν.

Η ένταση μεταξύ των δυο χωριών σταμάτησε στις αρχές Οκτωβρίου του 1957 με την

Συνέχεια στη σελίδα 6

Από τα εγκαίνια της γέφυρας Πλάκας. Ομιλεί ο Πρόεδρος Πραμάντων συνταξιούχος δημότης, παλαιός των αρχών και κυβερνητικών εκπροσώπων. Διακρίνονται από αριστερά οι: Αρ. Παπακίτσος (αντιπρόσωπος της Κοινότητας Αγναντιών), Κων. Βρόντος (δασκάλος), Κ. Τάσης (δασκάλος), Ένυα. Αλφόνος (έμπορος), και άλλοι Αγναντίτες

στην Πρέβεζα, δεν πιστεύαμε στα μάτια μας, όταν περί το τέλος της δεκαετίας του '50 είδαμε αυτοκίνητο στα χωριά μας! Κατά το τελικό στάδιο της διάνοιξης αυτών των δρόμων επί η εντός των ορίων των Αγναντιών, οι Αγναντίτες συνέβαλαν αποφασιστικά αφ' ενός στην απεμπλοκή από τις χρονοβόρες διαδικασίες του δρόμου από τα Ιωάννινα και αφ' ετέρου στη μερική διόρθωση της παρέκκλισης από την αρχική (κανονική) χάραξη του δρόμου από την Άρτα. Τις δυο αυτές αποφασιστικές καμπές θυμίζουμε με τα παρακάτω:

1. Η Επαρχιακή Οδός Ιωαννίνων - Αγναντιών - Πραμάντων

Λίγο μετά την κατοχή και διαρκούντος του εμφυλίου πολέμου, συνεχίστηκε από την Αετορράχη (Χάνι Ζέκου) η διάνοιξη του δρόμου Ιωαννίνων - Δυτ. Τζουμέρκων για να φτάσει στο Καλέντζι (Κατσανοχώρια) τα πρώτα χρόνια μετά τον εμφύλιο. Από εκεί και πέρα άρχιζαν τα πολύ δύσκολα. Με την παραμύνη, τον κασμά και το φτυάρι και με το μεροκάματο (14 δρχ.) του προγράμματος «Πρόνοι-α-Εργασία» της δεκαετίας του 1950, δεν έσπαγαν εύκολα τα βράχια στις «Οροσίδες» και στις «Πλακανίδες» του Ξεροβουνίου, παρά την εργατικό-

Από εκεί ο δρόμος, όπως «του Κίτσου η μάνα», μάλλον και πετροβολούσε το ποτάμι για μερικά χρόνια, επειδή αυτό δεν τον άφηνε να περάσει αντίπερα. Χρειάζονταν για τη γέφυρα ειδικές μελέτες, πιστώσεις και διαδικασίες!

Το πρόβλημα λύθηκε το Καλοκαίρι του 1960, με την τοποθέτηση γέφυρας τύπου μπτέλι, που είχε ζηλωθεί από άλλον ποταμό της Ηπείρου (ΦΩΤΟ από τα εγκαίνια). Την προσωρινή αυτή λύση (που έγινε οριστική) πρότεινε Επιτροπή Αγναντιών (Ιερέας Αθ. Πριταβέλης και Κοινοτικοί Σύμβουλοι Βασίλειος Γ. Κολιάς και Αριστείδης Χ. Παπακίτσος) στον τότε Πρωθυπουργό Κων/νο Καραμανλή που τη δέχτηκε σε ακρόαση, παρουσία και των Ευάγγ. Αβέρωφ (Υπουργού - Βουλευτή Ιωαννίνων) και Δημ. Καρατζή (Βουλευτή Άρτας). Ο Πρωθυπουργός αφού έκρινε την πρόταση θετική, ανέθεσε στους παριστάμενους πολιτικούς να κάνουν τις απαραίτητες συνεννοήσεις με τα συναρμόδια Υπουργεία, να παρακολουθούν την εξέλιξη του θέματος και να τον κρατούν ενήμερο. Ως τότε η συγκοινωνία από Γιάννινα προς Αγναντα και Πράμαντα, μέσω Πλάκας, διεξαγόταν για μερικά χρόνια με...«πορθεμίο ξηράς», με «καρνάβαλο» ή με ανατρεπόμενο φορτηγό αυ-

ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟ
Τα Τζουμέρκα

Τυρόπιτες - βουτήματα - γλυκά - γαλακμικά - αναψυκτικά - καφέ

Ευχαριστούμε για την προτίμησή σας!

ΨΗΦΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ Αγναντα Άρτας Τηλ. 26830 31385 κιν.697625008

ΑΓΩΝΕΣ ΤΩΝ ΔΥΤΙΚΟΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕ ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΚΑΙ ΑΡΤΑ

Συνέχεια από τη σελίδα 5
κοινοποίηση του από 25-9-57 Β. Δ. (ΦΕΚ. 219), με το οποίο «εκκηρύχθη αναγκαστικώς απαλλοτριωτά, δια δημοσίαν ωφέλειαν (προς διάνοξιν της υπ' αριθ. 16 επαρχιακής οδού Αρτης-Αγναντών-Πραμάντων) έκτασις 35.585 τ. μ.», δηλ. όλη η έκταση που κάλυπτε το σύνολο των αγροτικών ιδιοκτησιών μεταξύ της «Γέφυρας Τάσης» και του αυχένα Σάλτς. Δεν έμειναν αναπαλλοτριώτες ούτε οι απομακρυσμένες απ' το δρόμο κομμάριες, ρείκες και ρύπες!

Υπό την πίεση των γεγονότων, όλες οι εμπλεκόμενες Υπηρεσίες κινήθηκαν αστρα-

ή μη τρόπο. Ακόμη και οι ιδιοκτήτες ποτιστικών κτημάτων στους οικισμούς Θεοδόλια και Παλαιχώρι, που υπέστησαν σημαντικές ζημιές, δεν προσέφυγαν στα Δικαστήρια για να αποζημιωθούν. Αλλωστε, ο δρόμος αυτός ήταν «μάννα εξ ουρανού» και για τους Αγναντίτες, που ως τότε πηγαίνονταν ποδάρτοι στα Πράμαντα για υποθέσεις τους στο Δημόσιο Ταμείο (είσπραξη συντάξεων), την Εφορεία, την Υποδιόικση Χωροφυλακής και το Δασονομείο που έδρευαν εκεί. Οι μέχρι τότε αντιδράσεις τους αποσκοπούσαν αποκλειστικά και μόνο στο να μην παραμεί-

(συνολικά 35.585 τ. μ.) «αντί πινακίου φακής», με μόνη ουσιαστική απολαβή τη χαρά της προσφοράς προς το χωριό μας!

Τα παραπάνω ως τα μελετήσουν όσοι ενδιαφέρονται για την Ιστορία και ιδιαίτερα όσοι αγνοούν το υφιστάμενο ιδιοκτησιακό καθεστώς του χωριού μας, όπως αυτό διαμορφώθηκε το 1968 μετά και τις, λόγω του σεισμού του 1967, αναγκαστικές απαλλοτριώσεις. Καλό όμως είναι να τα διαβάσουν και μερικοί, ελλιπώς πληροφορημένοι φίλοι μας, που μέφονται ή πειράζονται τους Αγναντίτες, ρίχνοντας «τις μπηχτές τους» για δήθεν παρεμπόδιση της διάνοξης του δρόμου προς Πράμαντα για λόγους τοπικιστικούς. Αν οι κινητοποιήσεις εκείνες είχαν τόσο ταπεινά ελατήρια, δε θα τις περιόριζαν μόνο σε μήκος 400 μ. περίπου, δηλ. μεταξύ Γέφυρας Τάσης και αυχένα Σάλτς. Θα τις συνέχιζαν και πιο πάνω, μέχρι τα προς Κισιάδες όρια των Αγναντών και θα ροκάινιζαν νόμιμα το χρόνο, εξαντλώντας όλα τα ένδικα μέσα που τους παρέχει ο νόμος. Αλλωστε, Δικηγόροι Αγναντίτες διάσημοι, ικανοί και αφιλοχρήματοι υπήρχαν και τότε, όπως και τώρα.

Αυτά για την αλήθεια και την Ιστορία, αλλά και εις μνήμην των πιο πάνω χωριανών μας που ευεργέτησαν το χωριό μας κατά τα πολύ δύσκολα εκείνα χρόνια.

Εκτιμώντας, κυρίως, το ηθικό και αλtruιστικό περιεχόμενο της προσφοράς των ανωτέρω, τολμώ και προτείνω: Τα ονόματα των παραπάνω χωριανών μας, με σχετική της προσφοράς τους μνεία, να αναγραφούν ανεξίτηλα σε αναμνηστική μαρμάρινη στήλη, η οποία να τεθεί σε απέναντι βόθρο, αλλά σε περίοπτη θέση, δίπλα από τη Γέφυρα Τάσης ή στον οδικό κόμβο του αυχένα Σάλτς.

Αυτοί που πέρασαν απ' τη ζωή και απ' το χωριό μας και, βλέποντας πιο πέρα από τα ατομικά τους συμφέροντα, «πιο πέρα από τη μύτη τους», άφησαν φωτεινά τα αχνάρια τους, δεν ζητούν τίποτα, δεν έχουν πλέον την ανάγκη κανενός. Όσοι, όμως, περνούν και θα περάσουν από το χωριό μας, όλοι οι νεώτεροι Αγναντίτες, αλλά και όλοι οι συντοπίτες μας, έχουν και θα έχουν την ανάγκη φωτεινών παραδειγμάτων και προτύπων. Ας τους τα προσφέρουμε. Την απαιτούμενη ελάχιστη δαπάνη, η Δημοτική του τόπου μας Αρχή, εκφράζοντας και την ευγνωμοσύνη όλων μας, μπορεί να την αναλάβει για λογαριασμό του Δημοσίου, στην κυριότητα του οποίου, άλλωστε, περιήλθαν οι παραπάνω απαλλοτριωμένες ιδιοκτησίες, τις οποίες σήμερα μπορεί να χρησιμοποιεί, ελπιζουμε επιφωλώς, το κοινωνικό σύνολο.

Πρώτοι στο χορό: Πηνελόπη Τσιμπουρού, Αρ. Παπακίτσος, Νίκ. Παπακίτσος και τελευταία στη φωτό η Κούλα Τσιμπέση

πια! Οι Υπηρεσίες της Νομαρχίας Άρτας μέχρι την 6-12-1957 ολοκλήρωσαν την αυτοψία της περιοχής, την τοπογράφηση, το κτηματολογικό διάγραμμα και τον κτηματολογικό πίνακα και μαζί με όσα άλλα έγγραφα απαιτούνταν, τα υπέβαλαν με το από 14-12-57 επείγον έγγραφο τους στο Πρωτοδικείο Άρτας, για να καθορίσει εκείνο, χωρίς χρονοτριβή, την καταβλητέα αποζημίωση. Το Δικαστήριο, παρά τη μεσολάβηση των εορτών των Χριστουγέννων, συνεδρίασε χωρίς καθυστέρηση και εξέδωσε την υπ' αριθ. 8/23-1-1958 απόφασή του, με την οποία καθόρισε την αποζημίωση που αναλογούσε σε κάθε ιδιοκτήτη. Παράλληλα, βρέθηκαν πιστώσεις, εργολάβος και τεχνίτες και η «Γέφυρα Τάση» στήθηκε σε χρόνο ρεκόρ. Έκτοτε κάθε αντίδραση σταμάτησε. Ούτε έφεση κατά της πρωτοδικικής απόφασης για το εξόφθαλμα χαμηλό ύψος της αποζημίωσης άσκησαν οι ιδιοκτήτες, ούτε σε άλλο σημείο εμπόδιαν τη διάνοξη του δρόμου προς τα Πράμαντα με οποιονδήποτε νόμιμο

νουν τα Αγναντα περιθωριοποιημένα και απροσπέλαστα και από τη στιγμή που, έστω και μερικώς, ο σκοπός αυτός επιτεύχθηκε, θα ήταν παράλογη κάθε περαιτέρω αντίδραση.

Για την ιστορία αναφέρουμε εδώ ονομαστικά τους ιδιοκτήτες και την έκταση των ιδιοκτησιών τους που απαλλοτριώθηκαν, με τη σειρά από τη γέφυρα Τάση μέχρι τον αυχένα Σάλτς, όπως αναγράφονται στην σχετική απόφαση του Πρωτοδικείου Άρτας:

1) Αικατερίνη Χρ. Μασσαλή (1.935 τ. μ.), 2) Βασίλειος Κ. Τάσης (1.530 τ. μ.), 3) Δημ. Κ. Δήμος ή Μπαλαδής (1.600 τ. μ.), 4) Γεώργιος Αθ. Χριστογεωργάκης ή Καφαντάρης (2.700 τ. μ.), 5) Δημ. Κ. Σκουληκαρίτης (4.240 τ. μ.), 6) Αλεξάνδρα Ν. Ζάραγκα (11.380 τ. μ.), 7) Δημ. Χρ. Ζάραγκας (4.390 τ. μ.) 8) Αριστέιδης Χρ. Παπακίτσος (7.810 τ. μ.).

Οι ανωτέρω χωριανοί μας, και στις κινητοποιήσεις πρωτοστάτησαν και τις δικαστικές ταλαιπωρίες υπέστησαν και μέρος των περιουσιών τους αναγκάστηκαν να διαθέσουν

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΝΑΝΤΙΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

1.- Η Αδελφότητα Αγναντιτών Ιωαννινών πραγματοποίησε με επιτυχία την ετήσια παιδική γιορτή και το κύμμο της Βασιλόπιτας στις 11-1-09 στο κέντρο ΦΙΛΙΠΠΑΣ στο Μώλο. Προσφέρθηκαν καφέδες - Αναψυκτικά και Βασιλόπιτα σε όλους. Στα μικρά παιδιά αφού τραγουδήσαν τα κάλαντα και είπαν και ποιήματα μοιράστηκαν δώρα.

Η συμμετοχή ήταν μεγάλη και όλοι έμειναν ευχαριστημένοι.

2.- Αντιπροσωπεία από γυναίκες της Αδελφότητας επισκέφθηκε το Ασυλο Ανιάτων της πόλης στις 18.1.09. Προσέφεραν πίτες - γλυκά - αναψυκτικά καθώς και ειδή ρουχισμού και υποδήσεων στους τροφίμους του Ασύλου. Η ευχαρίστησή τους ήταν μεγάλη, η δε Διοίκηση του Ασύλου ευχαρίστησε την Αντιπροσωπεία των γυναικών για την ευγενή προσφορά της.

3.- Στις 20-2-09 πραγματοποιήθηκε ο ετήσιος αποκριάτικος χορός στο κέντρο Καρβουνή στην Ελεούσα. Είχε μεγάλη προσέλευση και επιτυχία, όλοι έμειναν ευχαριστημένοι.

4.- Στις 31 Μαΐου 2009 η Αδελφότητα θα κάνει τη γιορτή της πίτας στην πλατεία του χωριού. Την ίδια μέρα θα πραγματοποιηθούν τα εγκαίνια του Λαογραφικού Μουσείου, όπως πληροφορηθήκαμε από την Ι.Λ.Ε.Τ.

Το Μουσείο στεγάζεται στο παλαιό Δημαρχείο στην κεντρική πλατεία.

4 Συγχαρητήρια στον Εκπολιτιστικό - Εωραϊστικό Σύλλογο «ΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ» για τις αποκριάτικες εκδηλώσεις που έγιναν με επιτυχία στο χωριό.

Για το Δ.Σ.

Η πρόεδρος Παρασκευή Γεωργονίκου

Ένας χρόνος πέρασε χωρίς τη χωριανή μας δασκάλα αείμνηστη Χρυσούλα Μαυροπάνου

Στη μνήμη της η οικογένειά της προσέφερε:

- Στην «Unicef» 240,00 ευρώ
- Στην «Action Aid» 250,00
- Στο «Χαμόγελο του παιδιού» 100,00
- Στην «Κιβωτό του Κόσμου» 100,00
- Στον «ΟΝΗCΙCΜΟ» (Σύλλογο συμπαράστασης κρατουμένων) 50,00
- Στον «Πανελλήνιο Χριστιανικό Όμιλο ορθόδοξου ιεραποστολής» 80,00
- Στην «Αδελφότητα Αγναντιτών Αθηνών» 50,00

Επίσης στη μνήμη της η Μαρία Χαρ. Πολύζου προσέφερε στον «Πανελλήνιο Χριστιανικό Ορθόδοξο Ιεραποστολής» 50,00 ευρώ.

Το Δ.Σ. Αδελφότητας

Νεκρολογίες

Συνέχεια από τη σελίδα 2
ου έγινε η νεκρώσιμη ακολουθία στον Ι.Ν. Αγ. Κωνσταντίνου Φράστων.

Ξάδερφε Νάσιο, έφυγε για το μεγάλο σου ταξίδι αφήνοντας πίσω σου μια απέραντη οδύνη και ατελείωτους θρήνη από την απαρνήγρητη πολυμελή σου οικογένεια, τη λατρευτή γυναίκα σου Σοφία, τα εξαίρετα παιδιά σου, τα εγγόνια, τα δισέγγονα και τα αδέλφια σου.

Ιδιαίτερα για το Τριποκόζι και τα Φράστα έφυγε ο αγαπητός μπάρμπα Νάσιος. Ας είναι ελαφρό το χώμα που διάλεξες μόνος σου, και έγινε η επιθυμία σου να ταφείς στον Αγ. Κων/ντίνο Φράστων. Στη Σοφία τη γυναίκα σου, τα

παιδιά σου, τα εγγόνια σου, καθώς και στα αδέλφια σου εύχομαι ο Θεός να τους δίνει δύναμη και κουράγιο.

Ο ξάδερφός σου
Γεώργιος Κ. Κοτσίνης

ΣΥΛΛΗΠΤΗΡΙΑ

Θερμά συλλυπητήρια στις οικογένειες Βαρβάρας - Παπαδοπούλου - Γεωργονίκου και Βασιλείου Γεωργονίκου για τον απροσδόκητο θάνατο του συζύγου και γιού τους Κώστα, από την επάρατο αρρώστεια. Ο Κώστας ήταν ένας θαυμάσιος - γλυκός άνθρωπος, εξαίρετος οικογενειάρχης, επιτυχημένος μουσικός, γνωστός με το καλλιτερόν ονομα στην κοινωνία των Ιωαννινών.

Οικογένεια
ΕΥΑΓ. ΓΕΩΡΓΟΝΙΚΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Σ. ΜΠΑΚΟΣ ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΟΣ-ΕΝΔΟΣΚΟΠΟΣ

Επιστημονικός Συνεργάτης Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
Ευγενίδειο Πανεπιστημιακό Θεραπευτήριο

Ιατρείο: Λεωφ. Βέικου 50, 11147 Γαλάτσι, Αθήνα
Τηλ. & Fax: 210-2919690 Κιν. 6976514037
email: dimbakos@yahoo.gr

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΙΣ - ΔΙΑΝΟΜΕΣ

ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΧΡΙΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

KIN.: 6944.551811 - 6982.191195
ΤΗΛ./FAX: 210.5135110

ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ-ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ»

Έδρα: Άγναντα Άρτης, Τ.Κ. 470.43 e-mail: gparaki@hol.gr

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ

Παρά την καταρρακτώδη βροχή, το τσου-χτερό κρύο, την από μέρες συνεχιζόμενη χιονόπτωση στο βουνό, αλλά με τη «συννοδεία» του βουητού του παρακείμενου χείμαρρου Αγναντίτη, πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία στις 3 Ιανουαρίου η πρώτη γ' αυτή τη χρονιά Εκδήλωση, κοπή Βασιλόπιτας, του Συλλόγου μας σε αίθουσα του Ξενοδοχείου το «Αρχοντικό των Τζουμέρκων».

Η συμμετοχή των χωριανών ήταν αθρόα, σχεδόν καθολική. Ελάχιστα απουσίαζαν και αυτοί ήταν δικαιολογημένοι. Η αίθουσα, όχι και μικρή, ήταν ασφυκτικά γεμάτη, με έντονη την παιδική και νεανική παρούσα. Εκεί φάνηκε στ' αληθινά η ανάγκη για διαμόρφωση στο χωριό μας, χώρου-αίθουσας πολλαπλών χρήσεων χωρητικότητας τουλάχιστον 200 ατόμων.

Σε ένα περιβάλλον χαρούμενο, ο Πρόεδρος Κώστας Παπακίτσος εκ μέρους του Δ.Σ. του Συλλόγου άνοιξε τη γιορτή με ευχές για καλή, ευτυχισμένη, χαρούμενη και ειρηνική χρονιά. Ακολούθησαν οι ευλογίες του Ιερέα μας Σπ. Σιγάλου και οι ευχές του Δημάρχου κ. Χρ. Χασιάκου, του Δημοτικού Συμβούλου κ. Ι. Γιαννούλα και του Προέδρου του Τ.Σ. κ. Χριστόφορου Κοντογεώργου.

Το «φλουρί» βρέθηκε στο κομμάτι της κ. Λίτσας Χρ. Ζιάβρα, τυχερή της χρονιάς, ενώ το καρτοκινητό τηλέφωνο, προσφορά του Συλλόγου, κέρδισε ο Γιάννης Δ. Χριστοβασίλης.

Ακολούθησε γλέντι μέχρι πρωίας, συνοδεία μουζουκικού και κιθάρας με λαϊκά, ρεμπέτικα και δημοτικά τραγούδια. Η ιδέα του Γιάννη Γιαννούλα να συνεχιστεί η βραδιά με ζωντανή μουσική αποδείχτηκε καταπληκτική. Όλοι έγιναν μια παρέα, όλοι χόρεψαν στους αγαπημένους τους ρυθμούς, όλοι σιγοτραγουδούσαν αγαπημένα τους τραγούδια. Βραδιά ονειρεμένη γη.

ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Φέτος που όλα έγιναν οργανωμένα και οι προετοιμασίες των Εκδηλώσεων άρχισαν από νωρίς, η επιτυχία των εκδηλώσεων ήταν μοναδική. Η συμμετοχή όλων όσων ήταν εκείνες τις ημέρες στο χωριό καθολική. Το χωριό ντυμένο στα λευκά του και λουσμένο από το λαμπρό Αγναντίτικο ήλιο προδιέθετε για το κέφι που θα ακολουθούσε.

Την Κυριακή της Τυρινής (1/3/2009), μεταμφιεσμένοι χωριανοί μας άρχισαν να χορεύουν το «Γαϊτανάκι» με μεγάλη επιτυχία από την Πλατεία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου με τη συνοδεία Δημοτικής ορχήστρας. Το ίδιο έγινε μπροστά από το Ξενοδοχείο «Το Αρχοντικό των Τζουμέρκων» και στην είσοδο της Πλατείας του Αγίου Γεωργίου.

Σε όλη τη διαδρομή, από τον ένα συνοικισμό στον άλλο, όλοι οι χωριανοί και οι επισκέπτες του χωριού μας ακολουθούσαν την πορεία, ενώ οι χορευτές-μεταμφιεσμένοι δε σταμάτησαν ούτε λεπτό να δίνουν τη δική τους παράσταση. Σε κάθε στάση που έκαναν οι χορευτές για να χορέψουν το «Γαϊτανάκι», νοικοκυρές του χωριού μας μοίραζαν τις πίτες που με δική τους πρωτοβουλία είχαν ετοιμάσει, ενώ το κρασί, προσφορά του Συλλόγου, έρεε άφθονο.

Όλη η πομπή κατέληξε στην Ταβέρνα του Τάκη Κοντογεώργου και το πρώτο κέρασμα, στην ασφυκτικά γεμάτη αίθουσα, πρόσφερε ο Σύλλογος. Η Δημοτική ορχήστρα, που το κατάστημα είχε φροντίσει να είναι εκεί, κράτησε το

κέφι αμείωτο μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες.

Την Καθαρή Δευτέρα (2/3/2009) το μεσημέρι, ανταμώσαμε πάλι στο «Πανόραμα» του Κώστα Κωστούλα ο οποίος, όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος, πρόσφερε την παραδοσιακή φασολάδα και ο Σύλλογος τις λαγάνες και το κρασί.

Στις εκδηλώσεις συμμετείχαν οι Αγναντίτες Δημ. Σύμβουλοι κ.κ. Γιαννούλας Γιάννης και Μπαρμπάς Νίκος, ο Πρόεδρος και Σύμβουλοι του Τοπικού Συμβουλίου του Δ.Δ. Αγνάντων, αντιπροσωπεία της Αδελφότητας των Ιωαννίνων, ενώ ο Πρόεδρος της Αδελφότητας των Αθηνών με τηλεφώνημα του ευχήθηκε καλές απόκριες σε όλους τους χωριανούς.

Οφείλουμε να ευχαριστήσουμε όλους που συμμετείχαν στη διοργάνωση των εκδηλώσεων. Ευχαριστούμε τους χορευτές και όλους τους μεταμφιεσμένους που με την ευρηματικότητα τους πρόσφεραν ένα καθαρά ακοκρίατο θέαμα. Μοναδική ήταν και η «Πετρούλα», που με το δικό της τρόπο, πρόβλεψε τον καιρό με μεγάλη επιτυχία.

Ευχαριστούμε τις Αδελφότητες των Αθηνών και Ιωαννίνων που ενίσχυσαν οικονομικά τις εκδηλώσεις με 200 και 100 ευρώ αντίστοιχα. Ευχαριστούμε τον κ. Γιάννη Αντωνάντο, ο οποίος τα τελευταία χρόνια διατηρεί mini-market και μαναβική στο χωριό μας, που πρόσφερε 50 ευρώ για την ενίσχυση των εκδηλώσεων.

Τέλος ευχαριστούμε τις κυρίες Σοφία Λ. Μαυροπάνου, Νίκη Γιαννούλα, Βασιλική Αναστασί-ου και Μαίρη Στάμου-Παπαθεοδώρου που μας έδωσαν την ευκαιρία να γευτούμε τις πεντανόστιμες πίτες τους από τα χρυσά τους χέρια. Και του χρόνου με υγεία.

Εκδρομή

Ο Σύλλογος διοργανώνει διήμερη εκδρομή στις 4 και 5 Μαΐου 2009 (Δευτέρα και Τρίτη) στην Αριδαία Εδεσσας.

Η αναχώρηση θα γίνει στις 4/5/2009 από τα Άγναντα ώρα 7 το πρωί και θα ακολουθηθεί η παρακάτω διαδρομή:

Άγναντα-Ιωάννινα-Νάουσα (επίσκεψη στο Άλσος του Αγίου Νικολάου)-Εδεσσα (επίσκεψη στους Καταρράκτες) - Αριδαία όπου και θα γίνει η διανυκτέρευση.

Την άλλη μέρα 5/5/2009 θα γίνει επίσκεψη στα Λουτρά Λουτρακίου (Πόζαρ). Οι ιαματικές αυτές πηγές βρίσκονται σε υψόμετρο 360-390μ και σε απόσταση 13χλμ. από την έδρα του Δήμου (Αριδαία) και 45χλμ. από την Εδεσσα. Η περιοχή χαρακτηρίζεται ως ορεινή. Οι έντονες εναλλαγές υψωμάτων και κοιλωμάτων και η πυκνή βλάστηση δημιουργούν μια σπάνια εικόνα φυσικού τοπίου.

Τα ιαματικά νερά των Λουτρών είναι θερμά (37 βαθμούς) και εκεί όποιος επιθυμεί μπορεί να κάνει λουτροθεραπεία στις πισίνες. Οι τιμές στα υδροθεραπευτήρια καθορίζονται ανάλογα τις περιόδους με απόφαση του Συμβουλίου των Λουτρών.

Για δηλώσεις συμμετοχής να επικοινωνείτε με την Γραμματέα του Συλλόγου κ. **Βασιλική Αναστασί-ου**, τηλ. 26850-31567 και 6936174078 και να καταβάλετε προκαταβολή 20 ευρώ.

Τα έξοδα της εκδρομής για το λεωφορείο και το ξενοδοχείο θα είναι περίπου 50 ευρώ το άτομο, εφόσον το λεωφορείο θα είναι συμπληρωμένο.

Θα κρατηθεί απόλυτη **σειρά προτεραιότητας** για τις θέσεις του λεωφορείου. **Δ.Σ.**

Το Δ.Σ.

Πρόεδρος: ΠΑΠΑΚΙΤΣΟΣ ΑΡ. ΚΩΣΤΑΣ,

.....6932362956

Αντιπρόεδρος: ΓΚΟΥΒΑΣ Κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ,

.....6976762028

Γεν. Γραμματέας: ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΒΑΣ. ΒΑΣΩ,

.....6936174-78

Ταμίας: ΚΡΑΒΒΑΡΗΣ Δ. ΝΙΚΟΣ,

.....2685031317

Μέλη: ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ Η. ΓΙΩΡΓΟΣ,

.....6977904804

.....ΤΑΤΗΣ Κ. ΛΑΜΠΡΟΣ, 2685031021

.....ΤΣΙΜΠΕΡΗΣ Κ. ΧΡΗΣΤΟΣ, 6936691063

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Αγόρος Ιωάννης.....	20
Αηδόνης Παναγιώτης.....	20
Αλαχμανέτης Νικόλαος.....	20
Βρόντος Κώστας.....	20
Βρόντου - Φλεριανού Άννα.....	30
Γιαννάκη Λίτσα.....	20
Γιαννάκης Γιώργος.....	30
Γιαννούλα-Ζωή Ευαγγελή.....	10
Γκορόγιας Δημήτριος του Κωνσταντίνου.....	20
Γκουβά Λεμονιά.....	25
Γκουβάς Δημήτριος.....	25
Ζάραγκας Γεώργιος του Λάμπρου.....	30
Ζάραγκας Κωνσταντίνος του Ιωάννη.....	20
Ζαρκάδα - Τσελίκη Κωνσταντίνου.....	20
Ζιάβρας Αθανάσιος Δημητρίου.....	20
Ζιάβρας Κωνσταντίνος του Ιωάννου.....	20
Ζωλώτα Αγγελική.....	20
Θανάση-Παπαπέτρου Ελένη.....	10
Καπέλης Κωνσταντίνος.....	30
Κορδαλής Άγγελος.....	20
Κοτσίνης Γεώργιος του Κωνσταντίνου.....	20
Κούκος Ιωάννης Κωνσταντίνου.....	20
Κράββαρης Αχιλλέας του Αθανασίου.....	10
Κώστα - Παναγοπούλου Βαίτσα.....	20
Κώστα Φρειδερίκη του Γεωργίου.....	20
Κωστόκης Γεώργιος του Σωτηρίου.....	60
Κώστας Βασίλειος.....	20
Κώστας Γεώργιος του Κωνσταντίνου.....	20
Κώστας Χρήστος του Ιωάννου.....	30
Κωστούλα - Αξιώτη Μαρία.....	20
Κωστούλα-Τσαμπά Αντιγόνη.....	20
Λεμονιάς Παναγιώτης του Βασιλείου.....	30
Λινότος Λάμπρος.....	15
Μαργώνης Κώστας.....	50
Μαυροπάνος Βασίλειος.....	20
Μαυροπάνος Κωνσταντίνος του Σωτηρίου.....	20
Μαυροπάνος Κωνσταντίνος.....	50
Μαυροπάνος Νικόλαος.....	20
Μαυροπάνος Σωτήριος του Κων/νου.....	30
Μαυροπάνος Χρήστος του Παναγιώτη.....	20
Μαυροπάνου Σοφία (χήρα Λεωνίδα).....	20
Μηνά-Κωστούλα Ανδρονίκη.....	20
Μουρούτσος Μπάμπης.....	20
Ντούβαλη - Μπίρτα Αικατερίνη.....	40
Ντούβαλης Χαρίλαος.....	15
Πανατζή Βάσω του Νικολάου.....	20
Παντός Αλέξανδρος.....	20
Παπαγιάννης Δημήτριος του Ευαγγέλου.....	30
Παπακίτσος Α.Χρήστος.....	20
Παπακίτσος Αλέξανδρος του Δημητρίου.....	20
Παπακίτσος Ευάγγελος του Κωνσταντίνου (Λευκαντή).....	30
Παπακίτσος Κωνσταντίνος του Αρ.....	20
Παπακίτσος Χρήστος του Ευαγγέλου.....	40
Παπακίτσου Μαρία σύζυγος Δημ.....	20
Παπακίτσου-Κοντούδη Αντωνία του Δημ.....	20
Παπακίτσου-Τύρη Ευφροσύνη του Δημ.....	20
Παπαπέτρος Απόστολος.....	10
Παππάς Χρήστος του Ιωάννη.....	20
Παππάς Χριστόφορος.....	20
Πετροπούλου-Κορδαλή Αγγαία.....	30
Πολύζος Σωτήρης.....	20
Πριτσιβέλης Βασίλειος του Κωνσταντίνου.....	15
Πριτσιβέλης Στέφανος Αθανασίου (Ωρεοί Εύβοιας).....	25
Σκουλαρίτη - Φρουφρή Μαρία.....	100
Στεργίου Κωνσταντίνος.....	25
Τάση - Αθανασίου Αγγαία.....	30
Τάσης Μιχαήλ του Βασιλείου (Καναδάς).....	100\$
Τούμπουρος Χρήστος.....	20
Τσιμπέρη-Μακρινάση Ελένη.....	50
Τσορέλα Βαγγελή (Μπάφρα Ιωαννίνων).....	30
Φίλου - Κουκούνη Δήμητρα.....	40
Φίλου-Τασηνίκου Αικατερίνη.....	10
Φλούδας Γεώργιος.....	50
Φλούδας Ιωάννης.....	100
Φράγκου Σοφία.....	20
Χαλκιά-Γιωτοπούλου Αντιγόνη.....	20
Χαλκιά-Κοτόρη Νίκη.....	20
Χαλκιά-Παππά Λουίζα.....	50
Χαλκιάς Ανδρέας.....	20
Χαλκιάς Κωνσταντίνος του Νικολάου.....	20
Χαλκιάς Νικόλαος του Κωνσταντίνου.....	20
Χαμπίτη - Μήτση Μαρία.....	50
Χάρος Κωνσταντίνος.....	15
Χάρος Μιχαήλ του Γεωργίου.....	20
Χάρος Παντελής.....	15
Χάρου Μαριάννα του Μιχαήλ.....	20
Χασαλεύρης Κωνσταντίνος.....	20
Χουλιάρα Γλυκερία (εις μνήμη του συζύγου της Αθανασίου).....	50
Χουλιάρας Παναγιώτης του Κωνσταντίνου.....	20
Χουλιάρας Τάκης του Κωνσταντίνου.....	20
Χριστοβασιλίδης Ιωάννης του Δημητρίου.....	20
Χριστοβασιλίδης Ιωάννης του Στεφάνου.....	30
Χριστοβασιλίδης Περικλής.....	50
Χριστογιωργιάδης Κώστας του Γεωργίου.....	30
Χρύση-Στάμου Αγαθή του Ιωάννου.....	15

Απανταχού Αγναντίτες, Αγναντίτισσες νύφες και γαμπροί στα Άγναντα

- Γίνετε μέλη του Συλλόγου, με ένα τηλεφώνημα σας και μια μικρή συνδρομή
- Ενισχύστε τις προσπάθειες του Συλλόγου
- Αγκαλιάστε το Σύλλογο, το χωριό μας έχει να κερδίσει
- Όλοι μαζί μπορούμε να κάνουμε πολλά

«ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ»

(Εκθεση φωτογραφικού έργου του Κώστα Μαυροπάνου)

Με θέματα από το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον των Τζουμέρκων, επιλεγμένα με ευαισθησία και φωτογραφισμένα με μαεστρία από τον εμπνευσμένο Αγναντίτη φωτογράφο κ. ΚΩΣΤΑ ΜΑΥΡΟΠΑΝΟΥ πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 2009, υπό την αιγίδα της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων Τζουμερκιωτών, Έκθεση φωτογραφιών Τζουμέρκων και Τζουμερκιωτών. Η Έκθεση έγινε στο Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών (Κλεισθένους 15) και σημείωσε εξαιρετική επιτυχία. Την επισκέφτηκαν, τη θαύμασαν και δίκαια την παΐνεψαν πολλοί Τζουμερκιώτες και πολλοί εραστές της παραδοσιακής φωτογραφίας.

Το Συντονισμό της Εκδήλωσης είχε και, όπως πάντα, άσκησε με θαυμαστή επιτυχία ο γνωστός συντοπίτης μας (από τους Μελοσουργούς) Δημοσιογράφος και Εκδότης κ. **Ανδρέας Ρίζος**.

Στα Εγκαίνια της Έκθεσης παρέστησαν οι κ. κ. Κώστας Αλεξίου, Πρόεδρος της ΠΣΕ, Χρ. Λαναράς, Πρόεδρος Ομοσπονδίας Τζουμερκιωτών (οι οποίοι χαιρέτησαν την εκδήλωση), Παύλος Μπούρης, Δημοτικός Σύμβουλος Αγνάντων που εκπροσώπησε το Δήμαρχο κ. Χρ. Χασιάκος, Λεωτ. Τζόκας, Πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών, Κώστας Μαργώνης, Πρόεδρος της ΙΛΕΤ, πολλοί Πρόεδροι και Μέλη Δ. Σ. Αδελφοτήτων και Συλλόγων Τζουμερκιωτών, πολλοί Τζουμερκιώτες και πάρα πολλοί Αγναντίτες.

Ως κεντρικό ομιλήτη των Εγκαίνων της Έκθεσης, η Ομοσπονδία Τζουμερκιωτών όρισε τον Αγναντίτη κ. **Χρήστο Αρ. Παπακίτσο**, τακτικό συνεργάτη και της εφημερίδας «ΤΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ», το κείμενο της ομιλίας του οποίου παραθέτουμε:

«Κύριε Πρόεδρε της Πανεπηρωτικής Συνομοσπονδίας, Κύριε Πρόεδρε της Ομοσπονδίας Τζουμερκιωτών, Κύριε εκπρόσωπε του Δήμαρχου Αγνάντων, Κύριε Πρόεδρε της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών, Κύριε Πρόεδρε της Ι. Λ. Ε. Τ., Κύριοι Πρόεδροι των Τζουμερκιωτικών Αδελφοτήτων και Συλλόγων, Φίλες και Φίλοι, Τζουμερκιώτες και Τζουμερκιώτισσες.

«Τζουμέρκων φωτογραφήματα», Τζουμέρκων ενθυμήματα! Βουνά ψηλά, περήφανα με άγρια μα και ήμερα! Χωριά πολλά, με λιγοστούς «απόμαχους»!... Ανθρωποι «παιδεμένοι», παράκαϊρα γερασμένοι, όμως ελευθερόφρονες και αγωνιστές!... Τσούπανοι, κτίστες, γεωργοί, σιιρτζήδες κι αγωγιάτες! Πρόσωπα ιδρωμένα, βαθιά αυλακωμένα, με χέρια ροζιασμένα...

Δείγματα σπανιότατα του τόπου μας οι φιγούρες. Όλες ολοζώντανες του μόχθου οι σηματοδότες... Ήρθαν απόψε απ' τα Τζουμέρκα εδώ, στο κέντρο της Αθήνας, σαν εγερτήριο των αναμνήσεων και των συναισθημάτων μας σαλπιγκτές.

«Τζουμέρκων Φωτογραφήματα» ονόμασαν το μέσο τους το μεταφορικό. Τους οδήγησε εδώ με προσοχή και σεβασμό και μας τους προβάλλει με ευαισθησία και αγάπη ο ρέκτης Τζουμερκιωτής φωτογράφος από τα Άγναντα, ο καταξιωμένος καλλιτέχνης του είδους, ο **Κώστας ο Μαυροπάνος**. Μας τους προσφέρει απόψε απλόχερα σαν δώρο ανεπίσπτο, τεράστιας συναισθηματικής αξίας, χάρη και στη συμπαράστασή του Πρόεδρου της Ομοσπονδίας Τζουμερκιωτών κ. **Χρ. Λαναρά** και όλων των Μελών του Δ. Σ. που συνδιοργανώνουν την αποψινή Παντζουμερκιωτική Φωτογραφική πανδασία. Και τα προβάλλουν από εδώ, από τη βίτρινά του Πνευματικού Κέντρου των Ηπειρωτών, που αποτελεί και τον προβολέα του πνεύματος και του πολιτισμού της Ηπείρου μας, από τούτον το φιλόξενο χώρο της Πανεπηρωτικής Συνομοσπονδίας, την οποία επί πολλά χρόνια λαμπρύνει ο εξέχων Τζουμερκιωτής Πρόεδρος της, ο Καθηγητής της Ιατρικής κ. **Κ. Αλεξίου**.

Για την τεχνική και την καλλιτεχνική πλευρά της φωτογραφίας, δεν θα σας πω τίποτα. Δεν είμαι ειδικός. Ελάχιστα ξέρω για το φωτισμό, για τα κοντράστ, για τις φωτοσυνθέσεις και για τις άλλες ποικιλώνυμες ορολογίες της σύγχρονης φωτογραφικής τεχνολογίας, που ακολουθεί, και αυτή, την έκρηξη της ψηφιακής τεχνικής. Ξέρω μόνο να θαυμάζω (και σας μεταφέρω εδώ το θαυμασμό μου) την τεράστια συμβολή της φωτογραφίας στην ανάπτυξη όλων των επιστημών, θετικών και ανθρωπιστικών. Όλοι μας ξέρουμε ότι η φωτογραφία, με τη μορφή της ακτινογραφίας, της τομογραφίας και γενικά της λεπτής απεικονιστικής ιατρικής, κάνει τους γιατρούς να σώσουν ζωές!

Για μας τους κοινούς θνητούς αυτή η γνώση και αναγνώριση είναι αρκετή. Μας φτάνει που η φωτογραφία θυμίζει σε μας στιγμιότυπα της ζωής μας και φιγούρες των προσφίλων μας προσώπων που έφυγαν από κοντά μας. Ξαν ενταμιενήτρα της μνήμης και των αναμνήσεών μας θεωρούμε τη φωτογραφία.

Οι πρώτες δικές μου (φραντζόζοι των περισσοτέρων συνομηλίκων μου) εμπειρίες και αναμνήσεις γύρω από τη φωτογραφία, περνούν μέσα από το μαύρο μανίκι της τεράστιας τριπόδαρης φωτογραφικής μηχανής, που οι πλανόδιοι φωτογράφοι, της δικής μου παιδικής εποχής, μετέφεραν στην πλάτη από πανηγύρι σε πανηγύρι. Θυμάμαι που, σκούζοντας πολλές φορές, περμένα να βγει από μέσα της το «πολλάκι», που το φανταζόμουν σαν μαύρο γεράκι, σαν όρνιο!

Οι φωτογραφίες αυτές έχουν για μας τους μεγαλυτέρους, αλλά και για τους νέους, μεγάλη συναισθηματική και ιστορική αξία. Απλή την αξία διασημότητας

ο φωτογράφος μας και γι' αυτό η Έκθεσή του κυριαρχείται από ασπρόμαυρες, παραδοσιακές, κυρίως, φωτογραφίες, χωρίς αφύσικα ρετουσαρίσματα, χωρίς μπιχλιμπιδία. Σ' εμάς επιφυλάζει το αποκλειστικό προνόμιο να τις δούμε και να τις απολαύσουμε πρώτοι.

Και επειδή οι γνώσεις μου γύρω από την τεχνική της φωτογραφίας είναι ελάχιστες, δε θα τολμήσω να πορευτώ σε δύσβατες σ' εμένα ανηφορίες. Θα τολμήσω όμως να σας πω λίγα λόγια, που βγαίνουν από το συναισθημα, από την ψυχή και την καρδιά μου. Είμαι περήφανος βλέποντας σήμερα εδώ, στο Κέντρο της Αθήνας, να ζωντανεύουν ατόφιες οι στιγμές από τη ζωή, από τους αγώνες και τις αγωνίες των παλιών και των νέων Τζουμερκιωτών, οι στιγμές οι δικές μας και των γονιών μας, που δένονται με εκείνον τον πολύ όμορφο, αλλά και πολύ και από παλιά και από πολλούς ξεχασμένο τόπο μας.

Μας αναβαπτίζει σήμερα στο τζουμερκιώτικο μεγαλείο της φύσης, στην Τζουμερκιωτική λεβεντιά να ντομπρούνη, ο γεννημένος καλλιτέχνης φωτογράφος Κώστας Μαυροπάνος, που ξέρει να διακρίνει και να σηματοδότηει στο φερόν την ανεπανάληπτη, τη μοναδική στιγμή και να την αποθανάτιζει. Την πιάνει μ' ένα στιγμιαίο **κλικ** και την αφιερώνει σε όλους εμάς και σ' αυτούς που ακόμα δε γεννήθηκαν. Την αφιερώνει στην αιωνιότητα!

Παγώνει τα καυτά δάκρυα της μάνας, που ξεκινάει το γιο της για την ξενιτιά. Κρυσταλλώνει τους αλμυρούς και αχνιστούς ιδρώτες του ζευγαί, τον θερπίζει, τον αλκωσίζει, του κτίζει, του εργάζει, του τσομπάνη! Πιάνει τα ξεφαντάσματα της ανθρωπίνης χαράς και ευτυχίας, στους γάμους, στα πανηγύρια, στα γιορτάσια και στα ζαφειάτα. Πιάνει αφινδιαστικά τα αιθέρια παιχνιδίσματα των πουλιών, την εποχική ανθοφορία των κλαδιών και τα χρωματικά χιονοστρωσίδια και χιονοστολίδια των βουνών. Όλα τα απορροφά στην κρίση, στην καίρια στιγμή ο φακός του φωτογράφου μας και τα προβάλλει όλα αυθεντικά και γνήσια, όλα αληθινά και φυσικά, όλα δεμένα αρμονικά με το χώρο και το χρόνο.

Οι φωτογραφίες του Κώστα Μαυροπάνου μας ταξιδεύουν ταυτόχρονα στο παρελθόν και στο παρόν και μας κάνουν να επικρατούμεν και να αλλοτινά, να βλέπουμε τα τωρινά πιο καθαρά και να ψυχανεμίζομαστε τα μελλούμενα! Όλα μας εκστασιάζουν! Μας ξεναγούν και μας τραγουδούν με την ψυχή μας, μύθους και θρύλους, «μολογήματα» και ιστορίες, που διαδραματίστηκαν στον τόπο μας και γέννησαν τον εκεί πολιτισμό μας, τη θήνη, τα έθιμα και τις παραδόσεις μας, που διαμόρφωσαν το χαρακτήρα μας, την ξεχωριστή σε μας τζουμερκιωτική αντίληψη και συνείδηση.

Κάθε φωτογραφία τραβηγμένη με τον τρόπο, το μεράκι και την ευαισθησία του Κώστα Μαυροπάνου, δεν είναι, όπως λένε, χίλιες λέξεις. Είναι χίλιες σελίδες κι ακόμη πιο πολλές· είναι ολόκληροι τόμοι, αρκεί να βαλθείς να τις μελετήσεις και να τις δεις μέσα από τη γεωμετρική και τη συναισθηματική προοπτική τους, απ' όλες τις πλευρές, απ' όλες τις οπτικές γωνίες τους.

Ο Κώστας Μαυροπάνος, γέννημα και θρέμμα των Αγνάντων και των Τζουμέρκων, ποτέ του δεν ξεμάκρυνε για πολύ από την πατρώα γη. Ζυμώθηκε και έγινε ένα μ' αυτή. Γι' αυτό, με καθαρό αυτί ακούει και με ξάστερο νου κατανοεί, αποτυπώνει και μεταφράζει πιστά τους σφυγμούς, τους ανασασμούς και τους αναστεναγμούς των Τζουμερκιωτών, αλλά και τους αισθητούς και τους ανεπαίσθητους, για μας τους πολλούς, ήχους και παλμούς του τόπου μας. Τους αποτυπώνει με μαεστρία στο ευαίσθητο φίλμ της φωτογραφικής μηχανής του και τους προβάλλει με τους

αρμονικούς χρωματισμούς της δικής του καλλιτεχνικής ψυχής, η οποία ξέρει να μιλάει κατανοητά και χαϊδευτικά, αλλά ανεπιτήδευτα, στις ψυχές όλων των ανθρώπων και ειδικότερα στις ψυχές των Τζουμερκιωτών και των Ηπειρωτών.

Αυτήν την προσφορά του καταξιωμένου Τζουμερκιωτή φωτογράφου και δημιουργού θα απολαύσουμε και θα θαυμάσουμε απόψε. Αυτήν την κατάθεση ψυχής, που για χάρη μας αποθέτει εδώ ο εμπνευσμένος καλλιτέχνης· φωτογράφος, έχουμε χρέος να την ενθαρρύνουμε και να την ενισχύσουμε, όσο και όπως μπορούμε. Προπαντός να την προβάλλουμε.

Στον τομέα της προβολής, δυστυχώς, υστερούμε. Ενώ διαθέτουμε αξιολογότατο επιστημονικό, πνευματικό, καλλιτεχνικό και τεχνικό δυναμικό, το κρατάμε στο απόσπαιο!... Δε φτάνει μόνο οι έξω από εμάς που, ίσως, μας βλέπουν σαν ανταγωνιστές τους. Φταίει, κυρίως, εμείς που με την τζουμερκιωτική μετριοφροσύνη, με την υπέρμετρη, πολλές φορές, ταπεινότητα μας, υποτιμάμε τους εαυτούς μας, αλλά και ζημιώνουμε την κοινωνία με το να κρατάμε κρυμμένα μακριά της τα πολύτιμα αγαθά του τζουμερκιωτικού πνεύματος, του τζουμερκιωτικού πολιτισμού.

Αγαπητέ μας Κώστα Μαυροπάνε, σου αξίζει ο έπαινος όλων μας. Πάινρεις «με το σπαθί σου» όλων των Τζουμερκιωτών και όλων των ευαίσθητων ανθρώπων το μπράβο! Από σήμερα μπαίνει στη χορεία των δημιουργών, που προβάλλουν πανελληνίως τον πολιτισμό και τον απείρου κάλλους τόπο μας, τους αγνούς και ωραίους ανθρώπους του, τα ανεπανάληπτα, τα ομιλούντα τοπία του! Συνέχισε την καλλιτεχνική σου προσφορά. Ξεπαιτώσε με τον ζωντανό, τον μαγικό φακό σου, όπως εσύ ξέρεις, τη Φύση, την Ιστορία, τη Λαογραφία και γενικά τον Πολιτισμό των Τζουμέρκων. Βάλε τις δημιουργίες σου μέσα στο αριστοτεχνικά φιλοτεχνημένο απ' την ψυχή σου κάδρο και άφησε το καλλιτεχνικό σου έργο να μιλάει σε μας και στους μετέπειτα, με τζουμερκιωτική πνοή, με γλώσσα γάργαρα και δροσερή, από όλους κατανοητή και με ντοκουμέντα που κανένας ποτέ δε θα μπορεί να τα αμφισβητήσει ή να τα παραποιεί.

Είσαι, χωρίς να το επιδιώκεις και χωρίς να το ξέρεις, ο πιο καλός, ο πιο αυθεντικός και ο πιο περικτεϊκός ιστορικός, λαογράφος και γεωγράφος. Ένα δικό σου «κλικ» γεμίζει έναν τόμο, εξιστορεί μια ολόκληρη ζωή, περιγράφει με λεπτομέρειες μια ολόκληρη περιοχή.

Η Ομοσπονδία Τζουμερκιωτών, όλοι οι Τζουμερκιώτες και όλοι οι χωριανοί σου, που ζουν στην Αθήνα, σου ευχονται καλή επιτυχία στην αποψινή έκθεση των έργων σου, αλλά και στην από εδώ και πέρα καλλιτεχνική σου πορεία, δημιουργία και προσφορά. Θερμά συγχαρητήρια!

(Αθήνα, 6 Μαρτίου 2009)

Η ΒΡΑΒΕΥΣΗ του κ. Ιωάννη Χριστοδ. Φλούδα

Συνέχεια από τη σελ. 1 μπηκτική πηλάκεια, ευχαρίστησε και συγκινημένος εξέηρε την προσφορά της Αδεφθόπτης μας από της ιδρύσεώς της (1928) μέχρι σήμερα, πένοντας μεταξύ άλλων και τα εξής: «Ευχαριστώ θερμά τον Πρόεδρο της Αδεφθόπτης για την τιμή που μου γίνεται. Επιτρέψτε μου όμως να υπογραμμίσω ότι είναι υπερβολική η διάκριση με τη βράβευση για τον απλούστατο λόγο ότι θεωρώ αυτονόητη την αγάπη, τη συμπαράσταση και την συνεισφορά, καθ' οιονδήποτε τρόπο, όλων των συγχωριανών προς τα Άγναντα και δεν αποτελεί λόγος εξάρσεως οποιαδήποτε πρωτοβουλία έχει αυτό το περιεχόμενο.

Δεν είμαστε τίποτε σπουδαίοι επώνυμοι ή εφοπλιστές. Πτωχοί και σκεδόν Ξυπόλητοι φύγαμε από το χωριό με μόνη στρίψεη τη φροντίδα και τη στήριξη των γονέων μας, που υπήρξαν ήρωες με τα δεδομένα εκείνης της εποχής.

Όσο ζούμε θα είμαστε ολόψυχα κοντά στο Σύλλογο και στο χωριό και αξίζει κάθε έπαινος σε όσους πρωτοστατούν.

Ιδιαίτερα θέλω να εκφράσω τα συγχαρητήριά μου προς όσους επιμελούνται την έκδοση της εφημερίδας τα «ΑΓΝΑΝΤΑ», τον κ. Χρ. Παπακίτσο και τον κ. Τούμπουρο και τους άλλους εκπαιδευτικούς που κορομούν με τις λαογραφικές εργασίες τους την εφημερίδα, που μας συνδέει όλους. Αρέσκομαι να διαβάζω ακόμη και την στήλη των συνδρομητών.

Ευχαριστώ και πάλι θερμά το ΔΣ του Σύλλογου, του εύκομου επανεκλογη και συνέχιση του έργου του με την ίδια επιμέλεια και αφοσίωση για το καλό και την πρόοδο των ΑΓΝΑΝΤΩΝ».

Τ Α Τ Ζ Ο Υ Μ Ε Ρ Κ Α

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΒΟΛΕΑ ΤΗΣ Ι.Λ.Ε.Τ. ΣΤΟΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΦΑΚΟ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

«Πτυχίο και διδακτορικό» με «Άριστα» πήραν τα Τζουμέρκα μας από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο! Τα είχε προπαιδεύσει και τα πρόβαλε κατάλληλα ο Πρόεδρος της **Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Τζουμέρκων**, ο κ. **Κώστας Μαργώνης**, που έκανε τη σχετική Εισήγηση – Ανακοίνωση στο τριήμερο επιστημονικό συνέδριο (11-13/03-2009) για το 100 χρόνια της Ελληνικής Λαογραφίας, με θέμα: *τοπική πολιτισμική ιδιαιτερότητα των Τζουμέρκων*.

Ακαδημαϊκοί δόκτορες, λαογράφοι επιστήμονες και ερευνητές, μεταπτυχιακοί φοιτητές και άνθρωποι του πνεύματος και του πολιτισμού, συγκεντρώθηκαν στο αμφιθέατρο «Ιω. Δρακόπουλος» του Πανεπιστημίου Αθηνών και βαπτίστηκαν στα νάματα των τζουμερκιώτικων πολιτισμού, ακούγοντας με αδιάλειπτο ενδιαφέρον και θαυμασμό τον εισηγητή που, με μεθοδικότητα, επιστημονική τεκμηρίωση και απaráμιλλη γλαφυρότητα, παρουσίασε την ιδιαιτερότητα των τοπικών πολιτιστικών θησαυρών των Τζουμέρκων. Όλοι κρέμονταν από τα χείλη του. Όλοι επιφορμήσαν το τέλος της «μυσταγωγίας» με ένα αυθόρμητο, ζωηρό και ατέλειωτο χειροκρότημα! Η ομιλία ήταν τέτοια, που άνοιξε την όρεξη πολλών επιστημόνων για προσωπική έρευνα και μελέτη των Τζουμέρκων και του πολιτισμού τους. Αυτό έδειχναν τα ευμενής σχόλια και οι διερευνητικές ερωτήσεις και απορίες των ακροατών κατά το μετά την εισήγηση διάλειμμα.

Και ενώ καίμωρα για όσα επαινετικά άκουγα για τα Τζουμέρκα και τον Τζουμερκιώτη ομιλητή, θυμήθηκα τα λόγια που είπε κάποτε ένας Πρόεδρος των Η.Π.Α. Τα επαναλαμβάνω σε ελεύθερη μετάφραση: «*Μη ρωτάς τι έκαναν οι άλλοι για την Πατρίδα σου - ρώτα πρώτα τι έκανες εσύ γι' αυτήν*». Και ο Κώστας Μαργώνης έκανε και κάνει πολλά. Όλοι μπορούμε να κάνουμε κάτι. Ο καθένας μας, έστω από εδώ και πέρα, μπορεί και πρέπει να προβάλλει από το δικό του μετερίζι τους πραγματικούς θησαυρούς του τόπου μας, ώστε οι άλλοι, οι μη Τζουμερκιώτες, να μη διατάζουν να τον ανεβάζουν στην περίοπτη και τιμητική θέση που του αξίζει.

Ευτυχώς που εδώ και μερικά χρόνια φαίνεται πως και εμείς οι Τζουμερκιώτες αρχίσαμε, επιτέλους, να βγαίνουμε από το καλούκι μας και να υπερηφανευόμαστε συλλογικά για τον τόπο μας. Χάρη στις προσπάθειες της ΙΛΕΤ, της Ομοσπονδίας Τζουμερκιωτών, όλων των Φορέων της περιοχής, των τοπικών εντύπων και των πνευματικών προσωπικοτήτων, αλλάζει σιγά-σιγά η παλιά νοοτροπία της αδικαιολόγητης τοπικής ταπεινοφροσύνης μας. Το γεγονός αυτό μας κάνει να ελπίζουμε και να αισιοδοξούμε.

Ανάμεσα στους τυχερούς που εκστασιάζστηκαν από την αγαθή παρουσία και παρουσίαση των Τζουμέρκων και του πολιτισμού τους εντός του πρώτου Ανώτατου Πνευματικού Ιδρύματος της Χώρας μας, ήταν και οι συντοπίτες μας κ.κ. **Λεωτ. Τζόκας** (Πρόεδρος Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών), **Βασ. Μαλιούσας** (Φιλόλογος, Δημοσιογράφος, Συγγραφέας), **Κων/νος Αρ. Παπακίτσος** (Πρόεδρος Πολιτιστικού - Εξωραϊστικού Συλλόγου «Τα Αγνάντα»). Μακάρι να ήταν περισσότεροι. Θα αποχωρούσαν έμπλεοι χαράς, αισιοδοξίας και υπερηφάνειας για τον τόπο μας.

Χρήστος Αρ. Παπακίτσος

ΣΤΟ ...«ΤΙΠΟΤΑ»;

Στα νιάτα μου, εδώ κι εκεί τη γη μας την πατούσα· ανάλαφρα, στο πι και φι, τα όρη καβαλούσα! Είχα ποδάρια ανθεκτικά στις μάνες γης την έλξη, που μας τραβεί στα σπλάγχνα της, να μας ξαναχωνένει...

* Τώρα, βαρύς κι αδύναμος, ραχούλες δεν πηδάω... Θέλω ψηλά να ανεβώ, αλλά χαμαί κολλάω... Πώς με τραβάει, φίλο μου, της γης η κεντρομόλα!... Απ' όπου και να κρατηθώ, τα ξεριζώνει όλα...

* Αγκυλωμένο, δύσκαμπτο, με σέρνει στο σημείο, απ' όπου παλιά ξεκίνησα, άδειο από φορτίο. Με πείει προς το «τίποτα»; Χάνεται κι η ψυχή μου; Κανείς κορτά δεν απαντά σε τέτοια ερώτησή μου!...

* Για ένα νά 'στε σίγουροι: Τ' όνομα, πίσω μένει. Θα κλείσει τους λογαριασμούς, θα ιδεί τι απομένει. Και αν, τα «παλην»... είναι βαριά, τα «συν», λειψά ζυγίζουν, οι όποιοι κριτές και ζυγιστές, θα μας... σκατοψηφίζουν.

Χρήστος Αρ. Παπακίτσος

«Τα καλοκαίρια μας μικρά...», αλλά γεμάτα μνήμες

Αγνάντα, Αύγουστος 2008

Για διάφορους λόγους, είχα ν' αναβώ στο χωριό μου από το καλοκαίρι 2005. Όμως παρ' όλα αυτά, μόλις πάτησα στο πατρικό μου σπίτι (Δευτέρα βραδιά 28 Ιουλίου), ένιωθα σαν να μην είχα λείψει ούτε μία μέρα. Αυτό θα πει οικειότητα – με την αρχαία σημασία της λέξης – παντοτινά η οικία μου, ψυχικά δικό μου δηλαδή, αθησμόντο, ζυμωμένο με της ύπαρξής μου το αίμα και τα κύτταρα.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων και συναντήσεων: Πλούσιοι! Κυριακή πρωί, 3 Αυγούστου: Φιλοπολιτικό Μνημόσυνο –καθορισμένο και με μεγάλη συμμετοχή – για τον αθησμόντο Στέφανο Φίλο.

Κυριακή πρωί, 10 Αυγούστου: Συνάντηση συμπληρωτική στο «ΠΑΝΟΡΑΜΑ».

Αλλά και διάφορα άλλα: Εσπερινός, πανηγύρι στο Εκκλησάκι μας, «Λαϊκή βραδιά» πέρα στο χωριό...

Ενώ όμως θα ασχοληθώ εδώ με τη «βραδιά» που οργανώνεται εδώ και λίγα χρόνια παραμονές «του Σωτήρος» ο Πολιτιστικός Σύλλογος Παλαιοχωρίου Αγνάντων: Τα βραδία βράγαε η κομπάνα:

– Πάμε! ο αδερφός μου ο Θεόδωρος στη γυναικα του Ελένη. (Σκούπες, φαρίνα, και δρόμο!)

Ο Πάνος και ο Δημήτρης Ντούβαλης, και μαζί τους ο Αχιλλέας Σκουληκαρίτης, Γιάννης και Αγγελος Κορδαλής, Θανάσης και Βίκτωρας Μπαζούκας είχαν δουλέψει –ότα πησάια του Πολιτιστικού Συλλόγου μας– πάρα πολύ για το εκκλησάκι μας (Μεταμόρφωση του Σωτήρος): Αθήνα διάφορα, πρόταση, καθάρισαν.

Κυριακή βράδυ 3 Αυγούστου 2008, ώρα 7.00, όλοι στην πλατεία μας. Το εκκλησάκι έλαμπε! Και η συντροφιά που φρόντιζε τη «βραδιά» παρούσα: Πάνος και Δημήτρης Ντούβαλης (και οι γυναίκες τους Μάκη και Μαρία), Ελευθερία και Αχιλλέας Σκουληκαρίτης... Άγγελος Κορδαλής, Έλλη και Γιάννης Κορδαλής, Θανάσης Μπαζούκας, Μαρίνα και Βίκτωρας Μπαζούκας... και φυσικά και οι υποήοιοι: Όλη η Γιώργος Ντούβαλης, Ρίνα Κορδαλή, Βαγγέλη Ζοήτα, Γεωργία Ζοήτα - Γκούβα, Ντίνα Μπαζούκα, Αντωνία και Μήτσος Σκουληκαρίτης, Μαρίνα Ζοήτα και Β. Κασαβός, Ελευθερία και Θεόδωρος Ζοήτας, Αγαθή Ζοήτα - Χρύση.

Και καθεσμένοι: Η κυρία Σούλα Αμπαζούδη, Βούβα και Κων. Καρμάνης, Κων. Σταύρου, Γεώργιος Γιαννικώστας.

Χαιρετήθηκαν με αγάπη - μεγαλήρωσε μαζί, και εκτός απ' αυτό είμαστε όλοι συγγενείς μεταξύ μας.

Γέλια, κουβέντες, δυνατές φωνές!

– Πώς είσαι...καθωσόρισε...Μια χαρά σε βρήκα!... (Κ.Τ.Ν.).

– Να ετοιμάσουμε και τα τραπέζια! είπαν κάποιοι στιγμή.

– Πάμε τώρα πέρα στο χωριό να φερούμε τα κρέατα!

Απόδισαν οι κυρίες, πίττες, σαλάτες κ.λπ., ενώ όμως –τι καλίδεν έκανα τίποτε! Μόνο έφερνα γύρω - γύρω και μίλαγα με όλη τους.

Το εκκλησάκι δίπλα –οι πόρτες ανοιχτές, τα φώτα αναμμένα– εκκλησάκι ζύστηκαν οι τοίχοι μέσα - έξω, άλλαξαν πόρτες και παράθυρα ξεκαλονοργισμένο καθαρό έλαμπε! (Ας είναι καλά τα παιδιά που εργάστηκαν γι' αυτό). Έπειτα στρωθήκαμε στο φαγοπότι, και οι κουβέντες έδιναν και

έπαιρναν. (Και μέσα του ο καθενας μας σκέφτεται φυσικά και εκείνους, που ποτέ πια δεν θα ξαναγυρίσουν στο συνοικισμό μας και στα σπίτια τους...).

Τα «παιδιά» έβαλαν και μουσική στο τέρμα!

Γύρω λόφοι, πόδια, ανήφοροι, κατήφοροι, συνοικισμοί έρημοι...τα πανέμορφα δάση με τα έλατα –που μας έδωσαν στην κόψη του, βουνό των Τζουμέρκων.

Κάποια στιγμή ελέχθη ανάμεσα σε άλλα και τούτο το ανέκδοτο:

– Μανωλιό! (Σε χωριό της Κρήτης ντουφεκίες απαυτές, οχλοβοή, κακό!). Μανωλιό! Είπτα 'ναι αυτές οι μπαλίστρες! η γριά μάννα ρωτάει τον γιό.

– Μάννα, ήρθε ο Μπιστοτάκης!

Όμως αμέσως μετά, πάλι ντουφεκίδι, φωνές, κακό!

– Μανωλιό, είπτα 'ναι πάλι ο δ' αυτό! με δυνατή φωνή η Κρητική, και απορώντας φυσικά.

– Μάννα, δεν σου είπα; δυνατά κι ο γιός. 'Ηρθε ο Μπιστοτάκης! Και η μάννα αγριεμένη:

– Κι ακόμα δεν πετύχανε;!

..... Κοιτάζω και το μικρό Δημοτικό Σχολείο μας δίπλα: Χορταρισμένο, έρημο. Η σκέψη μου μυρίζει στα περασμένα... (Οι συγχωριανοί μου γράφουν τώρα και θρηνών για τα Σχολεία, ιδίως για το εξατάξιο Γυμνάσιο: Έσβησε ο φάρος των Τζουμέρκων!... Όμως –ήρω εγώ– ο φάρος χρειάζεται, όταν υπάρχουν ναυτιλλόμενοι. Καρβία δηλαδή και ναυτικοί που βω-λοδέρνουν στα κύματα!).

Το Δημοτικό Σχολείο μου...

Οκτώβριος 1943, κι εγώ πρώτη τάξη σέρνω μαζί μου μια υφαντή σακά με το Αναγνωστικό, που αυτό μου πρωτοφάνερωνε, ότι πίσω απ' τα βουνά υπάρχει κάποιος άλλος κόσμος, πέρα απ' τη βασανισμένη ζωή με τα χωριά, τα γέδια, το καλαμποκίδιο ψωμί, τις λάμπες πετρελίου, τον ποδοδρόμο, την ξεποδισιά, το φόρτωμα...Ξέρνω λοιπόν μαζί μου τη σάκα...Από λόφο σε λόφο ούρλιαζαν: Γερμανοί στο Συρρά-

κο, καίνε σκοτώνουν! Οι Αγναντίτες πίσω από τα υψώματα με τα δάση...Φλόγες βγαίνουν από την καμινάδα του Σχολείου μου...Κάματα εγώ...

«Εδώ χονάμασε, παιδί μου...Το Σχολείο κλάει;» ο πατέρας μου.

Οι Γερμανοί στα Αγνάντα, την παράλληλη μέρα συγχωνώνοντο: «Τα μάθατε;...» Τρεις χωριανοί μας αφηφώντας τον κίνδυνο, είχαν κατεβεί στον νερόμυλο για να αλέσουν καλαμποκί. Σύλληβαβόναται. Το χωριό καίγεται. Οι Γερμανοί φεύγουν πάλι. Ένας απ' τους αιχμαλώτους ηπδήει αριστερά μέσα στο πυκνό δάσος εκεί δα πιο πέρα απ' το εκκλησάκι μας. Τρέχουν πίσω του, ρίχνουν σφαίρες, όμως οι κουμαριές πυκνές, γυτώνει...

Οι άλλοι τρεις είναι τώρα μαζί με τη Γερμανική φάλαγγα μόλις περνώντας το μικρό ρέμα...Δεν ξέρω πώς τους πυροβόλησαν και τους σκότωσαν αμέσως.

Θυμμάι τα λόγια των μεγάλων:

– Είναι προύματα στο μικρό ισάμισ αριστερά του δρόμου προς το Παλιόχωρι, κάτω απ' τα πλατάνια. Και το αίμα τους έχει απλωθεί και ξεραθεί πάνω στα κίτρινα πλατανόφυλλα...

..... Κυριακή βράδυ, 3 Αυγούστου 2008.

Ξαναμαζεύω την ξεστρατισμένη σκέψη μου, κοιτάζω γύρω μου: Η χαρούμενη συντροφιά τρώνε πίνουν, φωνάζουν...Και έστειλαν κιόλας χορό:

Καθόστια είναι τα βουνά ποτέ τους δεν γεννάνε. Το καλοκαίρι πράσινα και το χειμώνα κίτρινα...

...Κι εσύ, Διαμάντι, γύχτωσες που πας αυτήν την ώρα...

Πάω γι' αθάνατο νερό, γι' αθάνατο βοτάνι

να δώσω στο παιδάκι μου να πει να μην πεθάνει...

* Θερμά συγχρητήρια στα παιδιά, που έχουν αυτά τα χρόνια υποβλήθει σε τόσους κόπους. Τους πρέπει κάθε έπαινος, Στέλνω ένα χαιρετισμό σε όλους. Και καλή αντάμωση του χρόνου στη «βραδιά» που οργανώνει ο Πολιτιστικός Σύλλογος Παλαιοχωρίου Αγνάντων.

ΑΡΤΑ

Χθες, Σήμερα, Αύριο

Με αυτόν τον τίτλο και έτσι χρονικά διαρθρωμένη παρουσιάστηκε η **Αρτα** το Σαββατόβραδο της 14^{ης} Μαρτίου 2009 στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. Η *Τοπική Αυτοδιοίκηση Άρτας* την περιποιήθηκε με ιδιαίτερη επιμέλεια και την παρουσίασε στολισμένη με την Ιστορία και την Παράδοσή της, με τη λάμψη της δόξας της και με τις απαράμιλλες ομορφίες των κάμπων και των βουνών, της θάλασσας και των ποταμών της. Την έλουσε με το αγαλό ελληνικό της φως και την τραγούδησε με ήχους ουράνιους, αγγελικούς!

Για τέσσερις, σχεδόν, ώρες οι χώροι του Μεγάρου Μουσικής, τραντάζονταν απ' τους δυνατούς παλμούς των καρδιών και από τα ζυγρή φτερουγίσματα των ψυχών χιλιάδων Αρτινών. Όλη η Άρτα, όλος ο Νομός, όλος ο κόσμος της ήταν εκεί με όλη την ηγεσία της. Παρόντες ο Μητροπολίτης Άρτας κ. κ. Ιγνατίος και ο συντοπίτης κ. κ. Μητροπολίτης Περιστερίου κ. κ. Χρυσόστομος, οι Αρτινοί Βουλευτές κ.κ. Γ. Παπαγεωργίου (Υφυπουργός

Υγείας), Κ. Παπασιώζης και Δ. Τσιρώνης, αρκετοί Υπουργοί, Βουλευτές – Εκπρόσωποι Κομμάτων, Δήμαρχοι του Νομού μας (μεταξύ των οποίων ο Δήμαρχος Άρτας κ. Π. Οικονομίδης και Αγνάντων κ. Χρ. Χασιάκος), πολλοί άνθρωποι του πνεύματος και της δημιουργίας και βεβαίως ο ακούρατος Νομάρχης Άρτας κ. Γ. Παπαβασιλείου, ο εμπνευστής και διοργανωτής της πρωτοφανούς σε σύλληψη και εκτέλεση εκδήλωσης που, μαζί με τους άξιους συνεργάτες του, έκανε περιήγησης όλους εμάς τους Αρτινούς!

Η λέξη **ΣΥΓΧΡΗΤΗΡΙΑ!** αυτή τη φορά, μολονότι κυριολεκτεί, δε χωράει τη χαρά όλων μας! Ήμασταν χιλιάδες που χαρήκαμε και, όλοι μαζί, καμαρώσαμε για τον τόπο μας και τους ανθρώπους του!

Σημειώνω ιδιαίτερα την παρουσία στην εκδήλωση εκατοντάδων Τζουμερκιωτών και πάρα πολλών δεκάδων Αγναντιών. Φαίνεται ότι κάτι άρχισε να κινείται στον τόπο μας!

Χρ. Αρ. Παπακίτσος

ΑΠΟ ΤΟ ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΜΑΣ ΣΕΝΤΟΥΚΙ

Συνέχεια από τη σελίδα 1

Ένα γεγονός ή περιστατικό της ζωής του χωριού με κάποιο συμβολισμό βαθιά εθιμικό. Το μυαλό τους δούλευε καιρό και η φαντασία τους ανοιγόταν για μια εντυπωσιακή και πετυχημένη πρωτοτυπία.

Ήταν Αποκριά πριν από το 1940 (1937-38) στο χωριό. Μεγάλη πομπή μασκαράδων εμφανίστηκε το απογεύμα στο μοναχικό μοναστήρι από το «Σάλτα», στις λευκές του Ν. Σιαπάτη με χρωστά, φωνές, κλάματα, πηδήματα και τραγούδια ανάκατα με θρήνους και ψαλμωδίες. Προπορευόταν της πομπής ένα μακρό σκεπασμένο κασόνι, δεμένο πάνω σε ξύλινη σκάλα (όπως παλιά η «κάσση» νεκρού στην κηδεία), που είχαν στις πλάτες τους τέσσερις μασκαράδες.

Ο κόσμος περιέργως έτρεχε να την συναντήσει, να χαρεί, να γελάσει, να ξεσκάσει και να μαντέψει το απόκρυφο του κασονιού. Στην πλατεία της Παναγίας άφησαν κάτω τη σκάλα και, μετά από σύντομη τραγουδο-ψαλμωδία, πάνω στο παιδικό παίγνιοδράγουδο «που το πάμε τούτο, στου παπά τ' αμύλει, τι θα φάμε βράδι...», τράβηξαν το σκεπασμα και πετιέται αναστήμενος ο σαβανοτυλιγμένος νεκρός, γανωμένος με τριμμένο κάρβουνο και τρέχει ανάμεσα στον κόσμο με χαρές, γέλια, πηδήματα.

Ακολούθησαν ιαχές από ξεφωνητά, γέλια και επαίνους και ειδικές σκηνές κεφάλου χορού με πρώτους τον αναστήμενο και την οργανωτική ομάδα. Τον νεκρό παρίστανε ο Νίκος Σιαπάτης, πάνω από τις λευκές, που αναφέρθηκαν. Τόλγαν η καρδούλα του, αφού νίκησε τις φοβερές προλήψεις και δεισιδαιμονίες της εποχής για το θάνατο και μπήκε στο φέρετρο.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1950 παρουσιάστηκαν δύο αξιόλογες επίσης αποκριάτι-

κες παραστάσεις από ομάδες χωριανών με οργανωτή και πρωταγωνιστή τον αείμνηστο Σωτήρη Τσιμπέρη. Τον αγαπητό, ευχάριστο, αξιοπρεπέστατο σε όλα του, τον υπέροχο με το ακέραιο ήθος εκείνον συγγραφέα μας, που ήθελε να σκορπίζει με τα χαρίσματά του απλόχερα καλό λόγο, αγάπη, χαρά, γέλιο. Στην πρώτη παράσταση η μασκαροκουστωδία από Στρανά έφτασε στην πλατεία της Παναγίας με γυναίκα ετοιμόγεννη καβάλα σε μουλάρη. Την έπιασαν οι πόνοι της γέννας κι ο μπαρμπα-Σωτήρης ως μαμή έχωσε τα χέρια του να τραβήξει το παιδί. Ξαφνικά πετιέται απ' τη γυναίκα μια βερβερίτσα (=σκίουρος) ζωντανή που έφυγε πηδώντας εδώ κι εκεί ανάμεσα στα πόδια του γύρω κόσμου και χάθηκε. Κι ο μπαρμπα-Σωτήρης γελώντας φώναζε «ήταν ανεμογκάστρι όχι γκαστρία». Ξεχύθηκε σ' όλο το χωριό ένα δυνατό αχολόγημα από τρανταχτά γέλια, ξεφωνητά και χειροκροτήματα.

Την ετοιμόγεννη παρίστανε ο αείμνηστος Κώστας Γεωργάκης - Φρίγγας, ο συμπαθέστατος σ' όλους χωριανός μας, ο πάντα πρόσημος, χαρωπός και γλυκομίλητος, ο ξεχωριστός με το χάρισμα του χωρατατζή.

Άλλη χρονιά ο μπαρμπα-Σωτήρης έφτασε στην πλατεία με την οργανωμένη συντροφιά μασκαρεμένων του και παρουσίασε στους χωριανούς έναν νεοφερμένο μεγάλο επιστήμονα γεωπόνου, τον καλύτερο του κόσμου, με αφάνταστες ικανότητες και πρωτόγνωρες, πρωτακουστές επιτυχίες - θαύματα στο μπόλιασμα όλων των δέντρων, καρποφόρων και μη, άγριων με ήμερα κι αντίθετα. Μπολιάζει, διαλαλούσε ο μπαρμπα-Σωτήρης, τα πλατάνια καρυδιές, τις γκορτσιές (=αγριοαχλαδιές) μηλιές, τα κέδρα συκιές, πάρτε τον να σας τα κάνει όλα καρποφόρα και η γλώσσα του ροδάνει ανεμοδούρι με μια ευχάριστη και χωρατατζδική πολυλογία δεν

σταματούσε. Γεωπόνος ήταν ο μακαρίτης Κώστας Καρύδης από τη Σκέζα, ο μελίχιος, σεμνός, ολιγόλογος και καλόκαρδος άνθρωπος, που ασχολούνταν ήρεμος πάντα με τη δουλειά στον νερόμυλό του, στη Σκέζα. Είχε περασμένα στο ζωνάρι του γεωπονικά εργαλεία, κλαδοφόλο, πριόνι, μαχαίρι, λεπίδες κ.ά.

Τα θέματα των παραστάσεων αυτών, ριζωμένα στο συνειδησιακό και θρησκευτικό υπόστρωμα του ελληνικού λαού, έρχονται από τα βάθη της αρχαιοελληνικής παράδοσης, από τις μυστηριακές λατρευτικές τελετές προς τη Δήμητρα και την Περσεφόνη, τις «Θεομορφές» θεές, στην Ελευσίνα, που λατρεύονταν ως θεές της γεωργίας, των δημητριακών και ως σύμβολα της ευφορίας και γονιμότητας της γης, της ευγονίας των ανθρώπων και της καρποφορίας των δέντρων. Έρχονται ακόμη από τις μαγικοθρησκευτικές και τις δεισιδαιμονικές τελετές του Διόνυσου ή Βάκχου, του Θεού της βλάστησης, της αναγέννησης της φύσης, του αμπελιού και του κρασιού και της αισιόδοξης άνοιξης. Έτσι η ετοιμόγεννη γυναίκα με το «ανεμογκάστρι» έρχεται από μυστηριακή γιορτή προς την Άρτεμη, που τελούσαν αποκλειστικά οι γυναίκες σε αγροτικό χώρο, το «θεομορφόρι». Εκεί, μια ημέρα καθόνταν ομαδικά στο χώμα σε εδραία θέση με αυστηρή νηστεία, για να μεταβιβάσει η γονιμότητα της γης σ' αυτές και αντίθετα. Επίσης το θέμα της παράστασης του γεωπόνου σ' αυτές τις τελετές της ευγονίας και πολυκαρπίας έχει τις ρίζες του.

Το θέμα του αναστήμενου νεκρού έρχεται από τον λατρευτικό κύκλο του Διόνυσου και ειδικά από το μύθο του θανάτου και της επανεμφάνισής του στους ανθρώπους από τη θάλασσα. Στη μεγάλη γιορτή του στην αρχαία Αθήνα, τα «Ανθεστήρια», σε μεγαλοπρεπή κι επίσημη ιερή πομπή παρουσιαζόταν προπορευόμενος ο Διόνυσος ως επιβάτης πλοίου, πάνω σε άμαξα. Ήταν η συμβολική αναπαράσταση της επανεμφάνισής του Διόνυσου.

Το έθιμο αυτό διατηρήθηκε. Οι Ρωμαίοι κατακτητές το σεβάστηκαν, το διατήρησαν και το διέδωσαν σ' όλο τον κόσμο με τις λέξεις της άμαξας του Διόνυσου και του πλοίου του στη λατινική τους γλώσσα, δηλ. *carum*=κάρρα, άμαξα και *navalis*=επιβάτης πλοίου, ναυτικός, *carnavalis*=καρνάβαλος. Και ο ταλαιοπόρητος πια Διόνυσος μας επέστρεψε στα χόματα του ως αλλογενής με το ψευδώνυμο «καρνάβαλος».

Με αυτά τα δρώμενα λοιπόν έκλεινε εκείνα τα χρόνια η αυλαία της Αποκριάς στο χωριό μας. Ξεχνούσαν έτσι οι χωριανοί μας τη σκληρή βιοπάλη της καθημερινής ζωής τους, παίρνοντας μέρος στην περαστική χαρά της Αποκριάς και με το αντίδωρο της κοινής χαράς του χωριού ξεμερώνοντας χορτασμένοι απ' τα αυθόρμητα και πηγαία ξεφαντώματα της Αποκριάς.

Τα πουλιά που πεθαίνουν

Τον τόπο γύρω μου κοιτάω
Και για τα πουλιά που πεθαίνουν πονάω
Μεγάλα, μικρά πουλιά πεθαμένα
Σαν τριαντάφυλλα στη γη κομμένα
Κι εγώ δε μπορώ να βοηθήσω κανένα.

Στη φύση που λατρεύω και ζω,
να δω το κακό αυτό δε μπορώ,
τα σπουργίτια γύρω μου πετάνε
και με ρωτάνε:

«Του κόσμου όλα τα κακά
θα τα πληρώσουν αθάνα πουλιά;»
και επειδή δεν το ξέρω ούτε κι εγώ
δεν έχω τι να το πο.

Εγώ θέλω να δω ξανά γερό
τον αετό να πετά στον ουρανό
τον Μάιο τον κούκο στα βουνά
και τ' αηδονία στη ρεματιά.

Να δω στην Πέτρινη Παλιά
την πέρδικα να περπατά καμαρωτά
την πέρδικα τη χλιοτραγουδιμένη
να 'ναι σα νυφούλα στολισμένη.

Να ακούω τον κότσυφα
στην πέρα ραχούλα
να κελαηδάει το πρωί
με τη δροσούλα.

Τον γκιώνη να κλαίει
με παράπονο τη νυχτιά.
και το χρυσό φεγγάρι
νάχει συντροφιά.

Του λόγγου όλα τα μικρά πουλιά
χαρούμενα να είναι στα κλαδιά,
μέσα μου παρακαλώ το Θεό
να πάρει από τον κόσμο το θανατικό
που φέρνει στα πουλιά τον πόνο
και στον άνθρωπο τον τρόπο.

Να ξεμεράσουν καθαίοι ουρανοί
να 'ρθεί ξανά το διαβατικό πουλί
να κελαηδήσει.

Να ξεραθούν οι ρίζες του κακού
βλαστάρι του ποτέ να
μην ξανά ανθίσει.

Φλεβάρης 2006
Ειρήνη Δήμου - Μήτση

Ο Δημ. Ευαγ. Θανάσης με τον Κων/νο Γ. Καπέλη στον Αγ. Σωτήρα γύρω στο 1964-1965

Τα Τζουμέρκα στο ξάγναντο!...

Συνέχεια από τη σελίδα 4

Ανεξάρτητα από όλα αυτά, που είναι συγγνωστά, οφείλουμε να ευχαριστήσουμε θερμά την Εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ», τον Διευθυντή της ειδικής έκδοσης «ΑΝΑΚΑΛΥΨΤΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ» κ. Κώστα Μανιμανάκη και όλους τους εκλεκτούς συνεργάτες του δημοσιογράφους, για το ενδιαφέρον και την αγάπη που έδειξαν στην για πολλά χρόνια ξεχασμένη περιοχή μας.

Όσο για μας τους Τζουμερκιώτες που ξέραμε από παλιά την αξία και τις ομορφιές του τόπου μας, τώρα που τις έμαθαν και πολλοί άλλοι, ας έχουμε το νου μας, γιατί πάνω από τις ράχες και τις ραχούλες «ζυγαριάζονται» πολλά αρπακτικά!... Ποιος ξέρει... Μπορεί να πρόκειται για το μυθικό κλέφτη Κέρβερο και τους συντρόφους του, που μπήκαν στη σπηλιά του Δία για να κλέψουν μέλι και εκείνος τους μεταμόρφωσε σε όρνια.

Και τελειώνω με λίγη αυτοκριτική. Ίσως να μη δείχνω πολύ ευγενικός και ευγνώμων δημοσιοποιώντας τις παραπάνω μεμψιμοιρίες μου. Η πολύ καλή δημοσιογραφική Ομάδα που επιμελήθηκε του αφιερώματος, εν γνώσει της, μου επιφύλαξε ιδιαίτερη τιμή! Γιιοθέτησε την πιθανότητα ή την εκδοχή που διατύπωσα στα «Τζουμερκιώτικα Χρονικά» (τεύχος 5/2004), στην Εφημερίδα «Τα Τζουμέρκα» (φύλλο 53/2004), στο βιβλίο μου «Από την Τζουμερκιώτικη Λαλιά στη Λαϊκή μας Παράδοση» (Έκδοση Δήμου Αγνάντων 2006) και αλλού, για την ετυμολογία του όρου «ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ» από τις λέξεις τζούμα+έρκος (=πέτρινη κορυφή+τείχος, φρούριο κτλ.), έστω και αν δεν ανήκει στην πηγή. Πάντως, μέχρι να διατυπωθεί άλλη εκδοχή, πιο Τζουμερκιώτικη, πιο Ηπειρώτικη, πιο Ελληνική, η διατυπωθείσα καλά κρατεί. Ο σπόρος που σπάρθηκε, ποτίστηκε καλά από τους ανωτέρω δημοσιογράφους και μάλλον θα πιάσει. Τους ευχαριστώ.

Χρήστος Αρ. Παπακίτσος

Κέντρο
«ΠΑΝΟΡΑΜΑ»

Κων/νου Κωστούλα
Άγναντα

Τηλ.: 26850 - 31000

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

Γκαρσονιέρες και δωάρια πλήρως εξοπλισμένα
στο Λευκαντί Χαλκίδας

Από το χωριανός μας
ΕΥΑΓΓΕΛΟ Κ. ΠΑΠΑΚΙΤΣΟ

Τηλ. 22210-53444 & 52341

ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΕΣ ΕΚΠΤΩΣΗ 20%

Φωτο-αναμνήσεις

Από αριστερά διακρίνονται οι: Κων/νος Τσούλης ή Ούνας, Δημ. Ζιάραγκας, Φωτεινή Μασιαλή-Ζιάραγκας, η κόρη της Μαίρη, Κων/νος Χάρος, Σοφία συζ. Κων/νου Χάρου και ο Χαρίλαος Ζιάραγκας (26 Ιουλίου 1961). Φωτό Κ. Χάρος

Από αριστερά διακρίνονται οι: Αντιγόνη Κ. Κοντογιώργου - Κώστας, Παν. Κώστας με το γιο του, Ιωάν. Χάρος, Κων/νος Κώστας, Σοφία συζ. Κων/νου Χάρου και ο Κ. Χάρος. (26 Ιουλίου 1961). Φωτό Κ. Χάρος

25η Μαρτίου 1967. Φουσανελλάδες μπροστά στο Γυμνάσιο Αγνάντων. Διακρίνονται από αριστερά οι: Κων. Γ. Καπέλης, Γεωρ. Κων. Κώστας, Γ. Μεράτζας (από Τσάπελα), Χρ. Γρηγ. Στάμος, Κων. Α. Θανάσης, Λαμ. Χρ. Καπέλης.

Φουσανελλάδες μπροστά στο Γυμνάσιο Αγνάντων (1966). Διακρίνονται από αριστερά οι: Χαρ. Α. Καπέλης (1ος), Γεωρ. Α. Καπέλης (5ος), Κων. Γ. Καπέλης (8ος), Λαμπρινή Βασ. Μπάκου (2η σειρά 3η από αριστερά) και άλλοι μαθητές και καθηγήτριες από διπλανά χωριά

Η πρώτη απομάκρυνση

Ήταν ένα Κυριακάτικο, μελαγχολικό απομνημόσυνο του Φθινοπώρου, όταν άκουσα τη φωνή της μάνας μου να μου λέει «ιτιμάς» πιδάκι μ' ζύγωσει η ώρα να φύγεις. Όπ' νάναι φταν' του караβάν' μι τ' άλλα μαθητούδια». Τ' αυτιά μου βούξαν, τα μάτια μου δάκρυσαν και το κεφάλι μου στριφογύρισε σαν σβούρα. Ήταν η πρώτη απομάκρυνση απ' την οικογένειά μου και απ' την αγαλιά της μάνας μου κι αυτό ήταν μια οδυνηρή δοκιμασία για ένα δωδεκάχρονο παιδί μιας δεκαμελούς οικογένειας.

Ήθελα πολύ να πάω στο Γυμνάσιο, να μάθω γράμματα, πολλά γράμματα. Ονειρευόμουν από μικρή να γίνω μια δασκάλα, που ν' αγαπάει πολύ τα παιδιά, να τα φροντίζει και να μην τα δένει, το γεγονός όμως ότι θα έμενα μακριά απ' το σπίτι μου κι απ' τους δικούς μου ανθρώπους μια ολοκληρωμένη βδομάδα, αναστάτωνε τη μικρή μου ύπαρξη και σκίαζε τα όνειρά μου.

Τα παρηγορητικά λόγια της μεγαλύτερης μου αδελφής ηχούν ακόμη στ' αυτιά μου. «Μη στενοχωριέσαι αδελφούλα, Δευτέρα και Τρίτη θα σκέφτεσαι πως πέρασες μαζί μας το Σάββατοκύριακο, μα όταν έρθει η Τετάρτη πάει η βδομάδα! Κόπηκε στη μέση, την έφαγες! Πέμπτη και Παρασκευή θα περάσουν γρήγορα με την προσμονή της επιστροφής και να το πολυπότητο Σάββατο που θα γυρίσεις πάλι κοντά μας». Τότε βλέπετε είχαμε έξι μέρες σχολείο και όχι πέντε όπως σήμερα.

Η καινούργια μου μπλε μαθητική ποδιά κρεμασμένη σ' ένα καρφί μαζί με το στρογγυλό, άσπρο από νύλον γιακαδάκι μούγνεφε με το μάτι και με προσκαλούσε λέγοντάς μου «έλα μη διστάζεις, φόρεσέ με, είμαι το καινούριο σου απόκτημα, βάλε και τις μπλε πάνινες παντόφλες σου, ετοιμάσου μην αργείς, από αύριο αρχίζει μια καινούρια ζωή, θα είσαι ένα πρωτάκι του Γυμνασίου». Το Γυμνάσιο Αγνάντων προβάλλει ξεφανκιά μπροστά μου με τις δυο τοιμεντένιες κολώνες στην είσοδο και την πελώρια αυλή του χωρισμένη στα δυο από τον κεντρικό δρόμο του χωριού.

Εκεί μέσα στο δίπατο αυτό επιβλητικό κτίριο θα περάσω έξι ολόκληρα χρόνια, ρουφώντας τις πολυτίμες γνώσεις σαν εργατική μελισσοούλα. Ανόρεχτα και σχεδόν μηχανικά φόρεσα την ποδιά μου, τα πόδια μου όμως δεν ξεκολλούσαν για να βγω απ' το δωμάτιο.

Απ' το στενό σοκάκι της γειτονιάς ακούστηκε το κάλεσμα του μαθητικού караβανιού των άλλων χωριών «άλλος για την Άγναντα...!». Το μαθητικό караβάνι ξεκινούσε από την Καρυδέα (παλιά Σκούπα) περνούσε από τη Δαφνιώτη (Ισοβίστα), Πλατανούσα (Ραψίστα), Μονολίθι (Βροδώ) και ολοκληρώνονταν με τους μαθητές απ' τη Γέφυρα της Πλάκας. Έξω στο ασπρισμένο πεζούλι (Ισοβίστα), Πλατανούσα (Ραψίστα), Μονολίθι (Βροδώ) και ολοκληρώνονταν με τους μαθητές απ' τη Γέφυρα της Πλάκας. Έξω στο ασπρισμένο πεζούλι (Ισοβίστα), Πλατανούσα (Ραψίστα), Μονολίθι (Βροδώ) και ολοκληρώνονταν με τους μαθητές απ' τη Γέφυρα της Πλάκας. Έξω στο ασπρισμένο πεζούλι (Ισοβίστα), Πλατανούσα (Ραψίστα), Μονολίθι (Βροδώ) και ολοκληρώνονταν με τους μαθητές απ' τη Γέφυρα της Πλάκας.

(Για όσους δεν την ξέρουν εί-

να προϊόν που βγαίνει απ' το ξυνόγαλο). Κρέμασα τον ντροβά στις δυο μου πλάτες, πήρα στα χέρια μου το κατασφαλακί και αφού χαιρέτησα τους δικούς μου ξεκίνησα. Τα συναισθήματά μου ήταν ποικίλα, δεν μπορούσα να τα ξεδιαλύνω, ένα όμως απ' αυτά ξεχείλιζε η λύπη του αποχωρισμού. Με συνόδευαν οι ευχές για καλή πρόοδο και καλό δρόμο και οι συμβουλές της μάνας. «Να προυσέχ'ς παιδί μ', νάχ'ς τα μυαλά σ' τετρακόσια, να διαβάξεις, ν' ανοίξεις τα τζιφλικά σ' (μάτια), να ξεστραβωθείς να μάθ'ς γράμματα να γίν'ς καλός άνθρωπος, χρήσιμος, να φύγ'ς απ' θ'κή μας τ' φτώχεια και τ' ντυράγνια». Με ξέβαλε απ' το σπίτι και καθώς απομακρυνόμουν με παρακολουθούσε με τα θαλά της μάτια ατενίζοντας το κενό.

«Δε φτάνει άλλο να ιδεί παιδεύεται το μάτι κρατούσε ένα ραβδί το στρώμα του στην πλάτη» (Κολιός του Γ. Κοτζιούλα).

Δεν είχα απομακρυνθεί πολύ απ' το σπίτι μου, όταν άκουσα τη φωνή του πατέρα μου να με καλεί να γυρίσω πίσω. Σαστισμένη γύρισα και αναρωτιόμουν τι να με ήθελε άραγε; Μήπως για να δει τα δάκρυα που έτρεχαν κορόμηλο στα μάγουλά μου; Α! Ναι ξέχασα να μου δώσει εκείνο το χαρτίλίκι που μου είχε τάξει. Έβαλε απ' τη μοστρομμένη τοπέτη του τρεις δραχμές και μου τις απίθωσε σιωπηλά στην παλάμη μου. Τρεις δραχμές!!! Για μένα την εποχή εκείνη ήταν μεγάλη υπόθεση. Αυτή την περιουσία έπρεπε να τη διαχειριστώ σωστά, για να μπορέσω να αγοράσω λίγες ελιές και χαλβά απ' το Βαγγελ' Αηδών' ή καμιά ρέγκα απ' το Μήστο Ζάραγκα και μαζί με τα υπόλοιπα Καλούδια του ντροβά να βγάλω την εβδομάδα. Τα παραδείγματα και η διαπαιδαγώγηση που είχα απ' το σπίτι μου δεν πήγαν στράφι. Όπως αποδείχτηκε εκ των υστέρων έγιναν σωστός κουμανταδόρος, ως το Σάββατο που θα επέστρεφα το μενού ήταν κανονισμένο, ως ήταν και φτωχό.

Το παιδομάτι ξεκίνησε και όταν φτάσαμε στο ιστορικό μονότοξο γεφύρι της πλάκας κάναμε την πρώτη μας στάση για να περιμένουμε να έρθουν και οι Πλακιώτες μαθητές. Όπου να μαζευτούμε όλοι, τ' αγόρια της παρέας -και μόνο τ' αγόρια- έκαναν τα απαραίτητα ακροβατικά στο πανύψηλο γεφύρι. Δέος μέπιανε όταν κοιτούσα από ψηλά τον Άραχθο που κυλούσε τα νερά του μουρμουρίζοντας. Το σπηθαίο τραπαλιζόνταν πέρα - δώθε και οι όχθες του ποταμού με τα πανύψηλα πλατάνια και το ιστορικό τελωνείο στα μάτια μου έπαιρναν μυθικές διαστάσεις. Μισό χιλιόμετρο πιο και είναι ο Ραφτανίτης, ένας παραπόταμος του Αρχάχθου, που το καλοκαίρι έχει λίγο νερό αλλά το χειμώνα φουσκώνει και λυσσομανάει και είναι πολύ επικίνδυνος. Όλο το χειμώνα διαβαίναμε μέσα απ' το ορμητικό του ρεύμα με τα πόδια κι έπρεπε να είμαστε όλοι μαζί ενωμένοι σε μια γροθιά, για ν'

αντισταθούμε στο μανιασμένο πέρασμά του.

Μετά το πέρασμα του Ραφτανίτη ο δρόμος προς την Άγναντα γινόταν δύσκολος και ανηφορικός -Δημόσιος δρόμος- δημοσία όπως τη λέγαμε τότε δεν υπήρχε. Πλούσια βλάστηση από κουμαριές με κόκκινα κούμαρα, τσιριτζέλιες με παράξενα σκουλαρίκια, κέδρα και ρείκια σκίαζαν το ανηφορικό μονοπάτι. Συνέχεια κάναμε στάσεις, για να πάρουμε μια ανάσα και ν' ανακουφιστούμε λίγο απ' τον ντροβά που ήταν αρκετά βαρύς για την ηλικία μας. Στις Φελίκες, στου Κατσουράνη, στου Καπέλη, στον Κεδράκη και τελευταία στάση στα Λειβάδια. Από εκεί και ύστε-

ρα ο δρόμος μας ήταν σχεδόν ίσιος και περίπου σε διόμηση με τρεις ώρες απ' το ξεκίνημα φτάσαμε στην Άγναντα.

Βράδιασε σχεδόν, ο ήλιος είχε δύσει και τα ίσκια είχαν ξεκοκκινίσει απ' τις ψηλές κορυφές των Τζουμέρκων. Ο καθένας μας έπρεπε να πάει στο σπίτι που είχε νοικιάσει απ' τον Ιούλιο ακόμη. Μεγάλη περιέργεια και πολλά ερωτηματικά τράβηξα για το «δικό μου» κατάλυμα (γιατάκι). Με υποδέχτηκε μια μεσόκοπη, καλουνάτη γυναίκα και μετά τα απαραίτητα καλωσορίσματα με οδήγησε στο δωμάτιό μου. Έριξα μια βιαστική ματιά γύρω μου -ήταν στο ανάγειο του σπιτιού και έπρεπε να το μοιράζω με δύο απ' τις πέντε κόρες της. Μια γλάστρα έλειπε στο παράθυρο και για να μη μπαίνει αέρας την αντικαθιστούσε ένα χοντρό στρατσόχαρτο. Το κρεβάτι μου ήταν ένα αχυρένιο στρώμα καλυμμένο με μια γαλάζια στρωτή βελντζά (χωρίς φλόκια).

Καθώς ταχτοποιούσα τα λίγα πράγματά μου το μυαλό μου γύρισε πίσω στον Ιούλιο, όταν ήρθα με τον πατέρα μου μετά τα αποτελέσματα των εισαγωγικών εξετάσεων στο Γυμνάσιο, για να νοικιάσω το σπίτι. «Σου την παραδίνω» είπε στη σπιτονοικοκυρά μου, «κάνε όπως καταλαβαίνεις, όπως θάκαινε να τα δικά σου κορίτσια, σου έχω εμπιστοσύνη απόλυτη». Άθελά μου θυμήθηκα το Νίκο Καζαντζάκη που παρούσιζε τον πατέρα να παραδίνει το παιδί στο δάσκαλο και να του λέει «το κρέας δικό σου τα κόκκαλα δικά μου».

Αποκαμωμένη απ' τη συγκίνηση κι απ' τον κάματο του δρόμου έκανα το σταυρό μου και ξάπλωσα. Είχα πολλά να σκεφθώ για την καινούρια ζωή που ανοίγονταν μπροστά μου. Μια ζωή δύσκολη που έπρεπε να παλέψω σκληρά για να τα βγάλω πέρα. Τα βλέφαρά μου βάθυναν, ο ύπνος αγκάλιασε το κουρασμένο μου κορμί και οι σκέψεις μου έγιναν φτερωτά όνειρα που με ταξίδευαν, που αλλού; στους αγαπημένους ανθρώπους που μόλις είχα αποχωριστεί. Η επόμενη μέρα που ξημέρωνε ήταν για μένα σημαντική, ήταν το ξεκίνημα μιας καινούριας ζωής. Ήμουν ένα πρωτάκι μια μαθήτρια του πνευματικού φάρου της περιοχής του Γυμνασίου Αγνάντων.

Γράφει η Σπυριδούλα Κοντογιώργου Φιλόλογος καθηγήτρια

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ κ. ΛΕΥΤΕΡΗΣ Β. ΤΖΟΚΑΣ ΝΕΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

Ο νεοεκλεγείς Πρόεδρος της ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ **Λευτέρης Β. Τζόκας**, του αρχαιότερου λογοτεχνικού σωματείου της χώρας μας (έτος ιδρύσεως 1930), απονέμει το Χρυσό Μετάλλιο Πνευματικής Αξίας Α' Τάξεως και το Δίπλωμα στον απερχόμενο Πρόεδρο κ. ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΟΥΚΝΙΔΑ, για τη μακρόχρονη θητεία του (1999-2009) στην κορυφή της Ένωσης και τη μεγάλη προσφορά του στα Ελληνικά Γράμματα (φωτό).

B
P
12

Ο Νέος Πρόεδρος Λευτέρης Τζόκας εισηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο και ενέκρινε παμψηφεί η Γεν. Συνέλευση, την Τετάρτη 21^η Ιανουαρίου 2009, ενώπιον πολυπληθούς ακροατηρίου, την ανακήρυξη του κ. Δημ. Τσουκνίδα, ως Επιτίμου Προέδρου. Συγκινημένος ο τιμηθείς, αποδέχτηκε την πρόταση της ανακήρυξής του και υποσχέθηκε να βοηθήσει με όλες του τις δυνάμεις, το νέο σχήμα της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών.-

Η **Αδελφότητα Αγναντιτών της Αθήνας** και τα «ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ» συγκαίρουν τον εκλεκτό συμπατριώτη, φίλο του χωριού μας και της εφημερίδας μας, κ. **Λευτέρη Τζόκα**, Συγγραφέα, Ποιητή, Κριτικό Λογοτεχνίας, Ιστορικό και Δημοσιογράφο, για την επάξια ανάδειξή του στο αξίωμα του Προέδρου του ως άνω κορυφαίου λογοτεχνικού σωματείου και εκφράζουν την ευχή και τη βεβαιότητά τους για την επιτυχία του στο Πνευματικό Έργο της Ένωσης και στη γενικότερη προσφορά του στα Γράμματα και τον Πολτισμό της Πατρίδας μας.

Πάντα πλεί-μπόι ο Μιχάλης (Μάκης) Βασ. Τάτσης.
Πετυχημένος οικονομικά και οικογενειακά ζει εδώ
και 45 χρόνια στο Μόντρεαλ του Καναδά.

Φωτορεπορτάζ από την κοπή της πίτας της Αδελφότητας και το καρναβάλι στο χωριό

Χρ. Μανροπάνος και Ιω. Φιλούδας

Η πίτα της Αδελφότητας

Διακρίνονται από αριστερά οι: Αντωνία Σαλούρου, Ιω. Χριστοβασιλής, Ευαγ. Παπακίτσος, Χρ. Παπακίτσος και Νικ. Αλαχμανέτης

Από αριστερά: Ευαγ. Παπακίτσος, Χρ. Παπακίτσος, Νικ. Αλαχμανέτης και Γ. Κοτοίνης

Χρ. Χριστοδούλου, Κων. Καπέλης, Δημ. Λεμονιάς και Χρ. Παπακίτσος ενώ κόβουν την πίτα

Μασκαρεμένοι Αγναντίτες στις αποκριάτικες εκδηλώσεις στο χωριό

Αγναντα 2009. Γαϊτανάκι και τούρα

Αγναντα 1962. Γαϊτανάκι στην πλατεία τότε

Όσοι Αγναντίτες επιθυμούν να συμπεριληφθούν στο ΑΛΜΠΟΥΜ φωτογραφιών που θα εκδώσει η Αδελφότητά μας, να μας στείλουν το ταχύτερο φωτογραφίες των μελών των οικογενειών τους που βρίσκονται ή όχι στη ζωή για να συμπεριληφθούν. Η αποστολή επείγει. Τηλ. προέδρου 6978998639.

B
P
12

B
P
12